नं· ६·६

नं·२०३

तारारहस्य

नं· १६५४

8

नं. १३५४ कि
तारा रहस्य
३१ पत्राणि
[illegible]
सं. १९ ८८२.

6042
31

तारारहस्य

ता॰ र॰ १

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ नमस्तारायै ॐ तारां संसारतारां
त्रिलोकजननीं सर्वार्थसिद्धिप्रदां सर्वार्थां शुभदां सदा
शिवमयीं देवैः सदा वन्दितां स नत्वा राजे सरोजे सकल
गुणमयीं तद्रहस्यं तनोमि ब्रह्मानन्दनतुभवस्तनः सा
धकानां हिताय ब्रह्माविष्णुरुमापतिस्त्रिभुवने सृष्टि
स्थितिं पालयस्तन्वानो नीमां ध्यात्वा सकलगुणकरीं ता
रिणीं मोहदात्रीं भजति यदि जनः सेवया द्रष्टि चेतत्
सन्त्यक्त्वा चेमां यजनभजनादंप्रकारं प्रयाति तावाचेतद्
रहस्यं भजति यदि जनः श्रीतारकां तारकां लभेच्छेष्टां सि
द्धिं स्वरनरवरगा पतेद्वुल्मभीं तारकायाः नचेद्रहस्यमन्ते
सकललयकरं याति निःसंदेहं न संसदा दुःखशोके नव
गतिरपि ग्रामा आराध्य वाध्या तारासारं समालोक्य ता
रानिगमस्य च महाचीनं नीलतन्त्रं शिवप्रियम् तारक
ल्पं शक्तिकल्पं शक्तिसारं तथैव च रुद्रयामलकं चैव नी
लसारस्वतं तथा लिंगतन्त्रं योनितन्त्रं पीठतन्त्रं महामते
तारायाः कुलसर्वस्वं डामरायं विशेषतः नानाशास्त्राणि
चालोक्य तारायामन्त्रसिद्धये वक्ष्ये रहस्यं तारायां ब्रह्मान
न्दो हिताय वै इति प्रथमं मंगलाचरणम् नानाशास्त्राणि
विलोकनपूर्वकं श्रीमत्तारादेव्या रहस्यं धर्मकामार्थ
मोक्षाणां तारामन्त्रेण दायकम् सकलगुरुमतं प्रातः
कृत्यादिक्रियाज्ञानार्थं देवतानिरूपणादिग्रन्थः साध
कहिताय ब्रह्मानन्देन मया यत्नेन क्रियते ॥ ॥

प्रथमे निगमे कल्पे रत्नद्वीपे सुरालये श्रुत्वा कालीमु
खोद्भवाक्यं न च हृष्टः सदाशिवः पुनः पुनः पृच्छमानं
प्रश्नं चैवाकरोच्छिवा पपामूर्त्याकरालासंशावर्णनाशि
न्तेपुरा वराभयकरा देवी खड्गमुण्डधरा तथा ललज्जि
ह्वा चोग्ररूपा काली सर्वैः सम्पूजिता तदा चिन्ताविताऽदे
वारूढार्थं सर्वदाशिवे देवताभिः समं ब्रह्मा तत्तिकर्त्तेस
मागतः दृष्ट्वा तान्मोहनो देवी कवित्वथनदायिनी प्राप्त
लज्जा महादेवी दक्षिणे खड्गमानयेत् लज्जयानम्रवक्का
चतस्त्रालम्बोदरीपरा रूढाहिगलितं वासो ब्रह्मा चर्म्मा
म्बरं ददौ कांचीमुद्रां प्रगृह्णीता कंचीकृता पद्दक्षिणे भू
मौ च मुकुटं तस्मात् नरकुंडं समानयेत् भूमौ निपत्य देवे
शे पपात चरणान्तिके प्रभुनेत्रादशो देवि पुलकैश्चावलो
कितम् कलौवक्तुं नशक्तोहं वदयोगेस्वरेश्वरि मातर्मे
कालिके देवि प्रसीद भक्तवत्सले श्रुत्वा वाक्यं शिवस्या
पि हसित्वा वाच तारिणी तद्रूपाः पुरुषाः सर्व्वे मद्रूपाः सक
लाः स्त्रियः इदं योगं महादेव भावयस्व दिने दिने पादपद्मे
न तेनो नीलपद्मं दत्तं मनोहरम् गृहीत्वा वामहस्तेन ततो
येरभिषिच्य च रुद्रदन्तेपानपात्रं विधृत्वा वामपाणिना
पतेन तारा सा जाता शीर्षैः लम्बो भुजंगमः महाकालः
स एव सा तारा रूपे जगत्त्रये यस्माश्च स्मरणेन सद्यो भोग
मोक्षः करस्थितः एवंभूता महादेवी ब्रह्माण्डं सूर्यमथ्य
गा सृष्टिकरी महादेवी नानारूपा त्रयान्विता द्वितीये सृष्टे

ता॰ स्य॰ २

वर्णेच सविराड्रूपधारिणी ॥ तृतीयेच महाशून्ये न इन्द्र
कोटिसमप्रभा निराकारा निराधारा तारा सर्वार्थसाधिका
चतुर्थे शून्यमाश्रित्य विष्णुः पालयते भुवम् तस्माज्जाता च
नीलैकः सृष्टिं वितनुते भुवे पंचशून्ये महादेवी शिवरूपा
त्रिलोचना लयं नयति ब्रह्माण्डं महाकालेन लालिता भुव
ब्रह्माण्डसिद्ध्यर्थं महाविद्यावतारिणी सर्वाद्ये कालिका
मूर्तिर्महाकाव्यं संपूर्णयेषा षष्ठशून्यमयं ब्रह्म विरूप विश्व
स्वरं तथा महामहाशब्दापराकालिकाबीजतारका पंच
शून्ये स्थिता तारा सर्वाद्ये कालिका स्थिता इति श्रीपरमहंस
परिव्राजकाचार्य ब्रह्मानन्दगिरि तीर्थावधूतविरचिते
तारारहस्ये सर्वरहस्यानमोनमे हरगौरीसंवादे प्रथमे
पटले सृष्टिप्रकरणपटलः ॥
साधकोब्राह्मेमुहूर्ते उत्थाय पापापहारं शीने कृत्वा चोत्तरास्यः
स्वनाभेदक्षिणहस्तोपरि वामहस्तं दत्वा शिरसि द्वादशा
र्णे सरसिरुहोदर सहस्रदलकमलावस्थिते श्वेतवर्णे
नानालंकारभूषिते रक्तशक्तिवामभागं त्रिनयनं विम्बा
यं शक्तिवदनारविन्दं समालोकयन्तं हृष्यमानं सस्वस्ति
कामनं स्थविभाव्यमानसोपचारैराराध्य पं इति श्रुतेः
शान्तेन स्वामसमर्थ्य प्रणमेत् ओं अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं
येन चराचरम् तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः
ओं अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानांजनशलाकया चक्षुरुन्मी
लितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः उत्थाय पश्चिमे यामे भाव

येद्धलरंध्रतः भावयेत् स्वगुरुं ततः इति पाठांतरम्
रक्तशक्त्या समायुक्तं शुक्लरूपं महेश्वरम् सहस्रारे म
हापद्मे कर्पूरधवलं गुरुम् उक्त्वाय पश्चिमे यामे तेनैव
तत्समाचरेत् सर्वविद्यासु सर्वत्र प्रातः कृत्यादिकर्म
स ध्यानयोगे वाम हस्ते दक्षिणं परिधारयेत् इति नान
शास्त्रानुकूल प्रातः कृत्यादिवचनात् ताराविषये वैपरी
त्यमिति तारागमे स्वनाभौ दक्षिणे हस्ते वाम हस्तं प्रदाप
येत् भावयेच्च सहस्रारे श्रीगुरुं शक्तियुक्तकम् महानी
लेऽपि ताराविद्यासु सर्वासु भावनादौ व्यतिक्रमः स्वना
भौ पाणियोगस्य भूतशुद्ध्यादिके शिव सहस्रारे महाप
द्मे इन्दुकुन्दसमप्रभं रक्तशक्त्या समायुक्तं भावयेत्सा
धकाग्रणीः तारानिगमादेरपि प्रातः शिरसि शुक्लाब्जे
द्विनेत्रं गुरुम् वराभयकरं शांतं देव्यास्य वदनाम्बुजे
दृष्ट्वा हृष्ट्व ब्रह्ममयं परंब्रह्मस्वरूपिणम् नानालंकारसं
युक्तं भावयेत् स्वस्तिकासने सर्वज्ञानप्रदं देवं ज्ञानानां
तस्वरूपिणम् तथा च वाग्भवं बीजं सर्वज्ञानविशुद्धये
नजप्त्वा वाग्भवं बीजं तारिण्यां यस्तु भावयेत् न सिद्धिस्त
स्य देवेशि विघ्नस्तस्य क्रियासु च प्रातः शिरसि शुक्लाब्जे गुरुं
समाराध्य यत्नतः जप्त्वा तु वाग्भवं बीजं सर्वज्ञानविशु
द्धये नजप्त्वा वाग्भवं बीजं प्रणमेच्च पुनः पुनः सर्वसाधा
रण ब्रह्म ब्रह्मलोक मंत्रेण वा रहस्ये प्रणमेत् तत्र प्राणमया
मवत्तत्त्वप्रत्याख्याव शाकतम मंत्रद्वयेन युक्तेन प्रणमेत् श्री

ता॰
स्व॰
३

3

गुरुं सदा तारामंत्रविशेषेणैकलोकेनध्येयेनच ततस्तुस्व
स्तिकासनस्थः पृथ्वीमंडलान्तःसार्द्धत्रिवलयावसन्निता
रविकोटिसमप्रभाचन्द्रकोटिसुशीतला स्वयम्भूलिंगवेष्टि
तास्य निराकारस्वरूपा परंब्रह्ममयी कुण्डलिनी ज्ञानान
न्दमुदितमानसा महायोगस्वरूपिणी मेरुदंडप्रकंपपु
रतः स्वयम्भूः कनकवर्णशोभितः पद्मवनमुद्भवो वहुतर
भ्रमणवानामेकं कृतशाह् विभागमयीं तत्वस्वरूपां इडापिंग
लयोर्मध्ये सुषुम्नामध्यमध्यतः चित्रिणीब्रह्मनाडीप्रवेश
येत् द्वितीयपद्मं वामतो विभाव्य मरुन्मन्दगतिमयीं लोली
भूतो हृत्पद्मे विश्राम्य गुरुयोगं विभाव्य मानसैः पूजयेत्
विभावयेत् सदा भक्त्या सर्वांगो भुजगाकृतिम् भूपद्मे लि
गमावेष्ट्य राजते ब्रह्मरूपिणी इति शक्तिसारे नागसार॰
रुद्राध्यायादौ स्वयम्भूनाम्नियोनेवलिंगेनभावयेच्छिवे
शतकोटिजपेद्देवि नस्यसिद्धिर्नचैवहि पुरतोमेरुदण्ड
स्य त्रिगुणां गुणशालिनीम् इडपिंगलयोर्मध्ये सुषुम्ना
मध्यमध्यतः चालयेच्छ्यामलांगुडिं ज्ञानसंदीपनीपरा
म् तत्वतकोटिप्रभायुक्तां विषतंतुतनीयसीम् मध्यतो
ब्रह्मनाड्याच रविकोटिसमप्रभाम् द्वितीयेवामतोबु
द्ध्यागुरोरंतिकमानयेत् तत्रानीयपरांशुद्धां ज्ञानसंदी
पनीं शिवाम् तडित्कोटिप्रभायुक्तां ब्रह्माविष्णुशि
वात्मिकाम् परांकुण्डलिनीं शक्तिं साकारां परिभावयेत्
तस्यमध्ये समानीय रक्तवर्णां विभावयेत् तदासिद्धिम

वाप्नोति नान्यथा कल्पकोटिभिः ज्ञानानन्दमयीं साक्षा
त् सर्वानन्दप्रदायिनीम् नानालंकारभूषाढ्यां भावये
द् गुरुसन्निधौ मानसैः पूजयित्वा च मूलमंत्रशतं जपे
त् कृतांजलिपुटो भूत्वा चिंतयेत् परदेवताम् बाला
त्रिपुरसुन्दर्याख्यारूपं तत्र नियोजयेत् उद्यद्भानुसहस्रा
भां द्विभुजां शिवसुन्दरीम् प्रातःकृत्यं विधायाथ मूल
मंत्रं जपेन्नच तस्य सिद्धिर्महादेवि हृदये योगिनीगणैः
एतेन गुरुसन्निधौ कुण्डलिनीं साकारं विभाव्यमानैः सं
संपूज्य मूलमष्टोत्तरशतं जप्त्वा समाप्य प्रणमेत् ततो
भूमिं प्रणम्य कुमारी ब्रालणांस्पष्टं पठेत् गौर्याहं देवो
न चान्योऽस्मि ब्रह्मैवास्मि न शोकभाक् सच्चिदानन्दरू
पोऽहं नित्यमुक्तस्वभाववान् ब्रह्मानन्दसदानन्दपरं
ज्ञानविचारकः तारकाभक्त आनन्दपूर्णानन्दसदाशि
वः भैरवोऽहं तथान्योहं तत्ववेत्ताऽहं कुलस्त्रियः गुरु
प्रसादवानस्मि शक्तिसाधकसेवकः ललितानन्दः कुला
नन्दः कुमारीदास एव च कुमारीवणिकोऽहं च ताराच
रणनायकः इतितारिनिगमोक्तं पठित्वा वहिर्गच्छेत्
प्रातःकृत्यं विना देवि न सिद्धिर्जायते शिवे न पूजाफल
माप्नोति मंत्रज्ञो यस्य निश्चितम् सर्वा क्रिया निष्फला
स्याद्वैदिकी तांत्रिकी तथा प्रातःकृत्यविहीनस्य शौचा
हीना यथा क्रिया इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यब्र
ह्मानन्दगिरितीर्थस्वामिकुलावधूतसंरचिते तारार ह

ता· रह· ५

सेसर्व्वरहस्येनमोनमेहरगौरीसंवादेप्रथमपटलेप्रा-
तःकृत्यादिपटलः॥ ततः प्रातःकृत्यानंतरंस्नाने साधका
नांवैदिकेतांत्रिकाप्रातःकालावधिमहानिशापर्य्यंतेक्रि
यावत्कृत्वा शिवपूजांतंवैदिकतांत्रिकयोरैक्यतांततत्
पूजनेव अतोनयाद्वोगतामज्ञनेकृत्वा ॐ अद्येत्यादिश्री
मत्तारादेव्याःप्रीतयेऽस्मिन्जलेस्नानमहंकरिष्ये इति
संकल्प्यजलेत्रिकोणं विलिखेत् तारानिगमे देव्याःप्र
प्रीतयेस्नाने कर्त्तव्यंतत्रवैदिभिः तीर्थमावाह्यतोयेचज
प्त्वामंत्रंनपूर्व्वतः तत्रैवरुद्रयामलेच यत्रयत्रमहाविद्या
उपासिता तत्रतत्रत्रिकोणंचप्रयोगमुखमुदीरितम् देव
त्रिकोणंकर्त्तव्यंउड्डीशपरिकीर्त्तितम् तत्र गंगेचयमु
नेचैवगोदावरिसरस्वति नर्म्मदेसिंधुकावेरिजलेऽ
स्मिन्सन्निधिंकुरु इत्यंकुशमुद्रयासूर्य्यमंडलात्तीर्थ-
मावाह्यप्राणायामंकरांगषडंगे विमस्यदेवीरूपंविचिं
त्यआत्मानंतारामयं विभाव्यमूलेशीर्षेदशधाहृदिद
शधाजलेदशधाजप्त्वात्रिकोणहृन्मध्येचतत्रंस्व विलिखे
येन्योनिमत्स्याङ्कुशमुद्राः सूर्य्याभिमुखेद्वादशधा
वारि निक्षिप्यमूलेनमूर्द्धानंसमथाभिषिंचेत् ततइ
ष्टदेवतावरणानिःस्ततजलेउदङ्मुखःस्नापयेत् तार
णांवादौतीर्थमावाह्यतोयेचप्राणायामंषडङ्गकौ देवी
रूपंजलेध्यायेदात्मानं तारिणीमयम् शाखिरुद्रिजलेज
प्त्वाद्यामूलमंत्रकम् जलेत्रिकोणहृन्नवचतरंवेलि

एवहुयः अंकुशंयेनुमुद्रांचयोनिमत्संप्रदर्शयेत् र
वौरविजले दत्वा मूर्द्धानेन समथा सिंचेत् इति स्नाने त
थाचमहाचीनमहोनानार्णवादौ अंकुर्य्यादिकस्ना
ने तांत्रिकं तदनेनतरम संध्यां च वैदिकीं कृत्वा तांत्रिकीं
स्वयमाचरेत् जले त्रिकोणं संलिख्यतीर्थमावाहयेत्ततः
तेनैनाचमनं कृत्वा वह्निजायान्तमंत्रतः कुशैः समूलैरु
दके दद्याच्छीर्षे च साधकः ततश्च भूमौ दातव्यं समथा
साधकोत्तमः वामहस्ते जलं नीत्वा चाच्छाद्य दक्षिणेन च
मंत्रवारत्रयं जप्त्वा पंचवर्णान् जपेत्ततः लांतं चवरूसमा
युक्तं समवर्णाद्यमेवच वह्निवीजं पृथिव्याश्च वारुणं त
दनंतरम् हैं यैं वैं लैं वैं इत्येकजप्त्वा मंत्रेण्यमर्षणमंत्र
कम् मुद्रया स्नापयेच्छीर्षे गलितोदकविन्दुभिः मुद्रा
ततश्च मुद्रासात् संध्यायां कुलतर्पणे तज्जलं दक्षहस्ते
न वामनाडी प्ररोपयन् अस्त्रवीजेन मंत्रेण पुरः पाषाण
वज्रके ताडयेत् साधकः सर्वसिद्धये स्नानसिद्धये हंस
वर्णं जलं ध्यात्वा पापेन पुरुषेण च नाडीनोत्तालनेन कृत्वा
देहस्य तालनेन तथा ततश्च तर्पयेद्देवी श्रमस्तानन्दरूपि
णीम् देवान्स्रषीश्च पितॄंश्च गुरुं परगुरुं ततः परमगुरुं
ततः इष्टिहिपादः परापरगुरुं चैव परमेष्ठिगुरुं ततः
ततो मूलं समुच्चार्य्य देवीतर्पणं ततः परम् श्रीनदेकज
टीपश्चात् तर्पयामि ततः परम् प्रकाशशक्तियुक्ताय
इदमर्घ्यमहं ददे मार्तंडमण्डले ध्यात्वा तारां चैकजटां

ता॰
स्ना॰
८

तथा गायत्र्यर्घ्यप्रदणानुत्रयंकुसमसंयुतम् गायत्रीव
ततोध्यायेत्त्रपेद्विंशतिसंख्यकम् जलेऽथोमुखत्रिको
णंविलिख्य ॐगंगेचेत्यादिना तीर्थमावाह्यधेनुमुद्रां
प्रदर्श्य ॐआत्मतत्त्वायस्वाहा ॐविद्यातत्त्वायस्वाहा ॐ
शिवतत्त्वायस्वाहा इत्याचम्य मूलेन कुशेन सप्तधाशी
र्षभूमौसप्तधादत्त्वावामहस्तेजलंनीत्वा दक्षहस्तेनाच्छा
द्यतेजोरूपंजलंध्यात्वा मूलंत्रिवारंतत्रजप्त्वा ह्रूंयंवंलंरं
इति त्रिरभिमंत्र्यगलितोदकविन्दुभिः तत्त्वमुद्रयामूर्द्ध्नि
नि सप्तधाभ्युक्ष्यशेषजलं दक्षहस्तेनादाय इडयाकृष्य
देहान्तःपदंप्रक्षाल्यतज्जलंकृष्णवर्णंध्यात्वा वामकु
क्षिस्थितेपापपुरुषेणसहपुरःकल्पित वज्रशिलायां
फडिति ताडयेत् ततोहस्तप्रक्षाल्य तागांस्स्नात्वा पृथकेका
ञ्जलिना ॐदेवांस्तर्पयामि ॐऋषींस्तर्पयामि ॐपितॄंस्त
र्पयामि ॐगुरूंस्तर्पयामि ॐपरमगुरूंस्तर्पयामि ॐपरा
परगुरूंस्तर्पयामि ॐपरमेष्ठिगुरूंस्तर्पयामि मूलमुच्चा
र्यदेवींतारांश्रीमदेकजटां तर्पयामिस्वाहा इतित्रिःत
तोहृष्टालक्तरक्तपुष्पसहितार्घ्यं गृहीत्वा ॐह्रींहंसःश्री
सूर्यायप्रकाशशक्तिसहिताय इदमर्घ्यंददे इतिसूर्या
र्घ्यंदत्वासूर्यमण्डले देवींध्यात्वा गायत्रीमुच्चार्यसूर्यम
ण्डलस्थायै तारादेव्यैश्रीमदेकजटायै इदमर्घ्यंनमः
इतित्रिः ततःकृताञ्जलि श्रीःप्रातराधारकमलेहुतभू
मंडलोपरिवाग्बीजरूपांविभ्रांतां विद्युत्पटलभास्वरां

पुष्पबालेक्षुकोदंडपाशांकुशलसत्कराम् स्वेच्छागृ
हीतवपुषी गुरुविद्याकरात्मिकासमध्याह्नहृदया
म्भोजकर्णिकासूर्यमण्डले कामबीजात्मिका देवी
श्रलक्ककरसारूपिणाम् प्रसूनबालपुण्ड्रेक्षुचापपाशांकु
शान्विताम् परिसरतां च मुख्याभिः षड्विंशतत्वसेविता
म् सामपत्तसरोजस्थ्यवद्रचन्द्रसमद्युतिः शक्तिबीजा
त्मिकां चापबाणपाशांकुशान्विताम् चिंतयित्वा भगवती
नित्याभिः परिवारितां पुगानिमात्तराकारां चंद्रिकावर
सन्निभाम् तारासारमंत्रध्यायेत् गायत्री तारकामनो॥
त्रिपुरायाविशेषेण देव्याश्चैकजडामनो इतितारासारो
कश्रवणात् त्रिपुरासुन्दरी विषयेव गायत्र्या इदं ध्यानम्
तथानीलसरस्वतीताराया: तारायेच पदंप्रोच्य विद्महे त
दनंतरं महोग्रायेततो दद्याद्धीमहीतिततः परम् तन्नोदे
वीतिचोच्चार्यततोदद्यात् प्रचोदयात् इतितारानिगमा
द्भिनानाग्रंथसन्मता गायत्रीजपत्वा तत्रसामान्यादौजप्त्वा
दशधा साधकोत्तमः विशेषिकाजपेद्वियां गायत्री सर्वसि
द्धिदाम् शतंवा विंशतिंवापियोजपेत् साधकाग्रणीः स
र्वपापविनिर्मुक्तः स्वयंतारापुरेवसेत् गोघ्नश्चैवकृत
घ्नश्चब्रह्मस्त्रीघ्नश्च योनरः गुरुतल्परतोवापिसुधापायीवा
गतोयदिपतैः पापैर्विमुच्येतससंसतंसदाशिव कुमा
रीगमनाद्दोषान भूतोनभविष्यति ततश्चमुच्यते लोको
गायत्रीस्मरणादपि गायत्र्या आगमोक्तायाः शतमात्रजं

पादपि एतैः पापैर्विमुच्येत सत्यं सत्यं सुरेश्वर एतैः पापै
र्विमुक्तेस्य विशेषस्मरणादपि तस्मात्त्रिगदिताविद्याजप
व्यासिद्धिमिच्छता गकूर्चवीजं समुद्धृत्य भगवत्येकजटे ततः
विद्महेघोरदंष्ट्रेच धीमहीति ततः परम् तन्नस्तारे ततो जप्या
ततोगयंप्रचोदयात् ह्रैं भगवत्येकजटे विद्महे घोरदंष्ट्रे
धीमहि तन्नस्तारे प्रचोदयात् इति शतं विंशति वा जप्यास
भाष्य मूलमष्टोत्तरशतं जपेत् गायत्रीं परिजप्याथ मूलमं
त्रं जपेत्तु च सा संध्या निष्फला ज्ञेया ह्यभिचाराय कल्पते
प्रातःसंध्याविहीनस्य न च स्नानफलं लभेत् मध्याह्नसंध्या
हीनस्य न पूजाफलमाप्नुयात् सायंसंध्याविहीनस्य जपवि
घ्नः सदा भवेत् तस्मात्सत्वरितत्वतः संध्यात्रयमुपाचरेत्
प्रातर्न तर्पणं कार्यं न च सायं विशेषतः मध्याह्ने तर्पणं कु
र्वाणो यथोक्तफलवान्भवेत् अर्घ्यहीना तथा संध्या शोकदुः
खप्रदा मता अर्घ्यं त्रिसंध्यं देयं च अन्यथा निष्फलो जपः
समत्रापि च गायत्रीसप्तमसंवराननै ततः संहारमुद्रया
तत्तेजः स्वहृदये नयेत् प्रणम्य च पूजाचरेत् इत्येवं संध्या
श्रीमदेकजटाविषया इति अथोग्रतारासंध्या मूलेन वि
जले देवतायै दत्वा वामहस्ते जले पूर्ववदाच्छादनम् ज
पायमर्षणं च ततस्तथाचमनम् ततो मूलमुच्चार्य श्री
मदुग्रतारादेवीं तर्पयामि नमः इति त्रिः ततः ओं ह्रीं हूं सः
इदमर्घ्यं श्रीसूर्याय नमः इति गायत्र्या सूर्यमण्डलस्थायै
श्रीमदुग्रतारायै इदमर्घ्यं नम इति त्रिः ततो गायत्रीं ध्याये

त् मूलेन त्रिर्जले दत्वा देवतायै वरानने ततो देव्याश्च
कर्तव्यमघमर्षणमुत्तमम् ततः स्वस्याचमनं कुर्यात्
ततः स्वादिष्टतर्पणम् अर्घ्यं दत्वा च गायत्र्या ध्यानं कुर्या
त्साधकः देवतातर्पणे चैव तदिष्टाः सर्वरूपतः यः शरीरेः
स्वास्तितो देव्याः सन्निधाश्च तराजसाः सर्वसाधारणं चात्र
ध्यानं सर्वजयावहम् सर्वदेवमयी यस्मात् तारिणी त्रि
गुणात्मिका प्रातः उद्यद्भानुसहस्राभां पुस्तकं चात्तराह्व
जाम् हंसाजीनाम्बरीं ब्राह्मीं ध्यायेत्तारकिताम्बरे मध्याह्ने
श्यामवर्णां चतुर्बाहुं शंखचक्रलसत्कराम् गदापद्मध
रां देवीं सूर्यासनकृताश्रयाम् सायाह्ने वरदां देवीं गायत्रीं
संस्मरेत्ततः शुक्लां शुक्लाम्बरधरां वृषासनकृताश्रयाम्
त्रिनेत्रां वरदां पाशं शूलं च नृकरोटिकाम् सूर्यमण्डम
ध्यस्थां ध्यायेन देवीं समभ्यसेत् लज्जाबीजं समुद्धृत्य उग्र
तारापदं ततः सम्बोधनान्तं देवेशि विद्महे तदनन्तरम् श्म
शानवासिनि पदं धीमहीति ततः परम् तन्नस्तारे समुद्धृ
त्य प्रचोदयात् पदं ततः सम्बोधनान्तं देवेशि ततः स्यात्प्र
चोदयात् ह्रीं उग्रतारे विद्महे श्मशानवासिनि धीमहि
तन्नस्तारे प्रचोदयात् ततः सामान्यगायत्रीं दशधा जप्त्वा
समाप्य विशेषगायत्रीं अष्टोत्तरशतं जपेत् ततः संहार
मुद्रया तत्तेजः स्वहृदये नयेत् रक्तचन्दनारां संध्या मूलेन
जलं संशोध्य सूर्याभिमुखः पंचधा जप्त्वा जलं च पंच दत्वा
ॐ ह्रीं स्वाहा इत्याचम्य कृताञ्जलिः ॐ श्मशानालयमध्य

स्यां चतुर्वर्गप्रदायिनीम् महामेघप्रभां देवीं नीलपद्मे
विराजिताम् सर्वाभरणशोभाढ्यां लोचनैस्त्रिनेत्रतः
इति पठित्वा जले वह्निकोणं विलिख्य तीर्थमावाह्य तत्रा
चमनं कृत्वा मूलेन त्रिर्जलं भूमौ दत्वा इत्यघमर्षणं पठे
त् ततश्चैकजटावत्तर्पणम् अर्घ्यं च जलं भूले च संशोध्य
पंचधा मूलमंत्रकम् पंचवारं जलं दत्वा पूजावद्वाचमनं च
रेत् सूर्य्यस्य मण्डले देवीं ध्यात्वा तद्वाचमनं चरेत् ततश्चै
कजटावत्संध्यां कुर्य्यात्साधकः अर्घ्यंतु गायत्र्या सूर्य्य
मंडलस्थायै तारादेव्यै श्रीनीलसरस्वत्यै इदमर्घ्यं स्वाहा इ
ति त्रिः ततो ध्यानं प्रातः सूर्य्यमण्डलसंलग्नां मुक्ताहार
विशोभिताम् द्विनेत्रां द्विभुजां देवीं चतुर्वक्त्रां सरोजजाम्
मध्याह्ने विस्तरूपां च चतुर्हस्तां च भैरवीम् मुक्तामाणि
क्यमुक्ताभिर्नानाहारदिशोभिताम् मंत्रसिद्धिप्रदां देवीं
गायत्रीं साधकाग्रणीः सायाह्ने सूर्य्यसंस्थां च पंचवक्त्रां त्रि
लोचनां माहेश्वरीं जगद्धात्रीं जगदङ्गमपालिकाम् ॐ नी
लसरस्वतीं धामहि सारदायै विद्महे तन्नः शिवः प्रचोदया
त् तारं पूर्वं समुद्धृत्य नीलसरस्वतीपदम् धीमहि प्रथमं
योज्य सर्वदायै च विद्महे तन्नः शिवे पदं चोक्त्वा ततो दया
त् प्रचोदयात् ततः सर्वमेकजटावत् तारार्णवे च महा
चीनविशेषः स्त्रीणां वापि शूद्राणां वा स्नानेनापृथक्पृ
थक् ब्राह्मणेन प्रकर्तव्यं यद्यद्युक्तं हि पुस्तके अन्यथा
निष्फलं विद्यात् सर्वा पूजादिका क्रिया प्रातःकृत्यं तथा ॥

संध्यात्रये शिवः स्त्रीशूद्रयोस्तारमंत्रे लज्जावीजं प्रकीर्त्तितं
वह्निजायामनुर्यत्र नमस्तत्र प्रकीर्त्तितम् सर्व्वत्र पूजा हो
मादावविशेषात्तोयाविधिः इतिनीलसरस्वतीमन्त्या
नन्तो देव्यामनुं वक्ष्ये तारायाश्च सदाशिव यस्यविज्ञानमा
त्रेणजीवन्मुक्तो भवेन्नरः अथवीजकोषमहानीलतारा
निगमोक्ते ब्रह्माप्टष्ठीवामनेत्रेचन्द्रविन्दुसमन्वितम् काम
वीजंसमाख्यातं त्रैलोक्यजयदायकम् तान्तरेफसमायुक्तं
वामनेत्रेसचन्द्रकम् लज्जावीजमिति ख्यातं सर्व्वसिद्धिप्र
दायकम् षष्ठस्वरसमोपेतं हकारं चन्द्रखण्डकम् कूर्च्चं
वीजमिति ख्यातं त्रिषु लोकेषु विश्रुतम् पवर्गस्य द्वितीयं
च टवर्गस्याद्यमेव च सर्व्वरत्नाकरं मंत्रं अस्त्रवीजं प्रकीर्त्ति
तम् चन्द्रखण्डसमायुक्तं द्वादशस्वरं देवि चन्द्रखण्डविभू
षितम् तारार्णवमिमं ज्ञेयं विष्णुशिवात्मकम् पंचम
स्वरसंयुक्तं हकारं वर्म्मवीजकम् जलोःशि विन्दुसंयुक्तं
चन्द्रं दशस्वरान्वितम् अंकुशं वीजमाख्यातं त्रैलोक्यक्षुभ
भावकम् नादिभान्ते विसर्गान्ते हृद्वीजं परिकीर्त्तितम् हो
नेयस्य तुर्य्यं च द्वितीयस्वरसंयुतम् तदन्तं च हकारं च
वह्निजायाप्रकीर्त्तितम् ~~ब्रह्माग्निर्वामनेत्रान्ते द्विजराजस
मन्वितम्~~ ब्रह्माग्निर्वामनेत्रान्ते द्विजराजसमन्वितम् व
धूवीजमिति ख्यातं वधूरिव यशस्विनी वालस्यचन्द्रभक्तं
वदामतंगुरुरेवच मातानमोपपेहाकांवालकेभ्यः कुत्र
चन तस्मात्तत्पृच्छतोनाथ यथयहं देवदुर्लभम् तारामंत्र

महादेवत्वसम्सिद्धिप्रदायकम् कालीतारामहाविद्याषो
डशीभुवनेश्वरी भैरवीछिन्नमस्ताच मातंगीकमलात्मि
का धूमावतीचवगलामहाविद्याःप्रकीर्त्तिता एतासांश्र
वणादेवसर्व्वसिद्धीश्वरोभवेत् विस्तविद्यादेवविद्याशि
वविद्याविभेदतः शक्तिविद्याप्रकारेणनी विद्याबहवः स्मृ
ताः सत्यादौत्रिपुरांतेवविद्याजागर्त्तिएवच कलौजागर्त्ति
कालीच कलौजागर्त्तिपन्नगी कलौकालीकलौह्रस्सः क
लौगीपालकात्तिका कालीतारामहाविद्यामहासिद्धिप्र
दायिनी महाविद्यासुसर्व्वासुकलौसिद्धिरनुत्तमा सर्व्व
विद्यामयीदेविकलौसिद्धिरनुत्तमा कालिकातारकावि
सर्व्वाम्नायेनमस्कृतानयोर्यजनमात्रेणसिद्धःसाक्षात् स
दाशिवः यथाकालीतथातारातथानीलसरस्वती सर्व्वा
भीष्टफलप्रदातथात्रिपुरसुन्दरी अभेदमतमाश्रित्ययः
कश्चित् साधयेन्नरः त्रिलोकेसत्वसंपूज्यः स्यात्तारासुरा
सुतएवसः भेदंकृत्वायदामंत्रीसाधयेदवमानम् नत
स्यनिस्कृतिर्देविनिरयेपच्यतेहिसः एतासांसाधनेनैव
प्राप्यतेनास्तिसंशयः केवलांभक्तिमाश्रित्यचतुर्व्वर्ग
लभेत् कलौ त्रिपुराचमहाविद्यावरसाधनसिद्धिदा यस्याः
प्रसादात्मंत्रेणभोगोमोक्षश्चजायते १॥ कालिकातारका
विद्याकलौसिद्धिसमृद्धिदा दुःखंविनाप्रसीदेत्ताकलौजा
गरणांतिका नवाप्रयोगवाहुल्यंन्यासजालादिकेनच न
तत्रपश्चावाचारःस्यात्तस्यात्तत्साधनेसुभमम् कालिकासाध

नेदेवि मनत्कृतेकालिकार्च्चने राजतेतनहितत्रैवप्रयु॰
ध्यमाधनेचरेत् अस्यामूर्त्तिर्हितीयायास्तिष्ठिमूलेव्यव
स्थिता साधनेचयतस्यासर्व्वसिद्धिप्रदायकम् धनेधा
नेशुभे सते जायोभागमोतंततथैवच अचिरात्लभतेवा॰
णीयस्याःस्मरणमात्रतः नाधीमच्छन्दःशास्त्राणिविनाता
पकवेरपिगाधपममयीवाणीवक्रेतस्यप्रजायते अणि
मालघिमाव्याप्तिः प्राकाम्यमहिमानथा अर्दशानेस्याल
रूपंवहिस्तम्भंजलस्यच चन्द्रसूर्य्याग्निभूतानांतत्स्तम्भका
विभुरेवसः मंत्रसिद्धिस्तथासिद्धिःपुरश्चरणमसिद्धिभा
क उपचारविशेषणराजपत्नीवशंनयेत् वतःषष्ठिप्र
कारेणसिद्धिराकाशगामिनी पंचशून्येस्थितातारासर्व्वा
कालिकास्थिता सिद्धयःसंनियत्रापितदानीयप्रदीयते
यदिसाधयितंदेविशक्यतेतारकाकुले तदासिद्धिमवा
प्नोतिसर्व्वदाकुलमण्डले कुलाचारविहीनस्यनसिद्धि
नैवसद्गतिः ब्रह्मघ्नश्चकृतघ्नश्चगुरुतल्पागतस्तथा यः
कन्यागतः स्नुषागश्चब्राह्मणीगोगवीगतः हिंसावान्
सर्व्वजंतूनांब्राह्मणानांविशेषतः पृथिव्यारेतसापातः
शिवपूजाविहिर्मुखः शृणुवत्समहादेवमहापातकि
नोयथा एतेभ्योमुच्यतेदेवतारांमंत्रश्रुतोयदिसर्व्वपा
पैर्व्विनिर्मुक्तःसर्व्वपापप्रतोपिसः कुलदीक्षाविहीन
स्यनसिद्धिर्नैवसद्गतिः तस्मात्सर्व्वप्रयत्नेनताराया
देशिकोनरः कुलाचारविहीनश्चेत सर्व्वपापैरवाप्यते

कुलाचाररतो यस्तु तर्पयेत् कुलदेवताम् नित्यं श्रीतारकां
देवीं तस्य सिद्धिः करे स्थिता आचाररहितो वा यः क्रियते
न कुलक्रियां पश्यते नरके घोरे कल्पकोटिशतैरपि परदा
ररतो यश्च चक्रमध्ये भवेन्नरः शुनी विष्ठाक्रिमिर्भूत्वा तिष्ठेत्
कल्पशतैरपि साधने च समासाद्य परयोषां रतो भवेत्
मातृयोनिं परित्यज्य विहरेत् सर्वयोनिषु निर्विकारो नि
र्विकल्पो भवेत् स यकसत्तमः मातृपदं समासात् परमर
ति सद्गुरु सिद्धानन्दगिरिज्ञानवार तारानिगमादिदर्श
नात् शक्यते यस्तु वेदान्तस्य योषाभक्तवत्सलाम् तद्यो
षा समानीय हस्ते षां साधयेद्ध्रुवम् स एव साधकश्रेष्ठो नि
र्विकल्पाय निश्चयम् साधकेभ्यः प्रदीयेत तदा मां परिग्र
ह्यते न दातुं शक्यते यस्तु स्वयोषां दीयते यस्तु चक्रमध्ये तु
साधकः गुरुभ्यः साधकेभ्यश्च तस्य शीघ्रं वशाम्यहम् सर्व
सिद्धिस्तस्य देव च तस्य षोडस्य गोचरा इत्यादितारानिगमा
दिवीनातम् अथ विद्या वक्ष्यते तारकत्वात् सदा तारा तस्य
भेदविभेदतः आद्याकल्पे मुक्तकेशीरूढं इत्येकजटाख्
यम् अस्माद्वेकजटा प्रोक्ता मन्त्रश्चास्या निरूप्यते वशि
ष्ठाराधितां विद्यां तत् शीघ्रफलायतः अतस्तेनापि मुनि
ना पापोदतः सदारुणः ततः प्रभृति विद्येयं फलदात्री
न कस्यचित् तत उद्धारितेनेन शिवेन गुरुणा स्वयम्
लज्जाबीजं वधूबीजं कूर्चबीजमतः परम् अस्त्रान्तमनुना
ख्यातमपंचरश्मिस्वरूपकम् इति चैकजटाविद्या सर्व

षुगोपिता सर्व्वशास्त्रेगोपिताचकामिनीसिद्धिदायिनी
महापातककलेनलिप्तोयदिचमानवः एतस्यश्रवणा
द्देविजीवन्मुक्तोभवेद्ध्रुवम् श्रीतारानैवदातव्याभूमि
स्वर्गेरसातले यदिप्रदीयतेदेवीनिरयेपच्यतेध्रुवम्
ज्येष्ठपुत्रायशान्तायस्वरूपज्ञानशालिने मूढोऽपिय
दिमोहेनआराधयतिश्रीयुताम् तारकाख्योमहाविद्या
एतेनैतत्समनिश्चितम् स्त्रीणांचापिवरारोहेनिषिद्धंस
र्व्वदेवहि शाटेस्त्रीएकजटाह्डारिताततःश्रीतारानी
कासर्व्वत्रदोषश्रवणात् स्त्रीयमर्म्मेनवाच्च। श्रीवीजयाय
दाविद्यातदाश्रीःसर्व्वतोमुखी वागभवाद्यायदाविद्यावा
गीशत्वप्रदायिनी पंचरश्मिर्म्महाविद्यालभ्यतेयदिभा
ग्यतः तस्यभोगश्चमोक्षश्चकरस्थएववशाकर रेपक
जप्ताद्देव्याःशक्तिसिद्धिर्म्मेत्रम् लज्जाद्याचापरावासोभो
गमोक्षप्रदायिका साईपंचाक्षरंमंत्रत् महासिद्धिप्रदा
यकम् एतस्यागायत्रीतारायैविद्महे मोक्षदायैधीम
हितन्नोनीलेप्रचोदयात् इतितारामन्त्रगायत्री कामा॰
ख्याचापराविद्याकामतारा प्रकीर्तिता भोगमोक्षप्रदा
देवीसर्व्वशास्त्रप्रपूजिता इतिकामतारामन्त्रः अस्यागा
यत्रीतत्रैवकामाख्यायैविद्महे कुलकौलिन्यैधीमहि
तन्नःश्यामेप्रचोदयात् इतिएकजटाभेदः अथोग्रतारा
कुर्व्वीयापंचरश्मिर्याविद्याख्यातामहीतले उग्रतारास
माख्यातास्वर्गमर्त्यरसातले अस्यास्तुस्मरणात्सद्यःस

ता॰ स्व॰ १०

र्व्वपापैः प्रमुच्यते भोगमोक्षप्रदा देवी सर्व्वतंत्रेषु पूजिता
अस्या गायत्री तत्रैव ॐ उग्रतारे धीमहि सिद्धिसारे विद्महे त
न्नो नीले प्रचोदयात् इत्युग्रतारागायत्री तत्रैव मंत्रः व
धूलज्जा ततः कूर्च्चं अस्त्रान्तोऽयं महामन्त्रः षडक्षरी समा
ख्याता सर्व्वतंत्रेषु गोपिता अस्या गायत्री तत्रैव ॐ शम्भु
पत्न्यै विद्महे महोग्रायै धीमहि तन्नस्तारे प्रचोदयात् आ
दौ कूर्च्चं ततो लज्जा वधूबीजमतः परम् फडन्तश्च महामं
सर्व्वतंत्रशुभावहः महाकालप्रिया देवी भोगमोक्षप्रदा
यिनी हूं ह्रीं स्त्रीं फट् एतस्या गायत्री ॐ तारकायै विद्महे
महाकालप्रियायै धीमहि तन्नः शक्तिः प्रचोदयात् इति
महाकालप्रियागायत्री मंत्रः अथ नीलसरस्वत्याः प्रकर
णम् ताराद्येकजटा मंत्रो नीलवाण्याः प्रकीर्त्तितः यस्या
स्स्मरणात् सम्यग् वागीशत्वं लभेद् ध्रुवम् अस्या गाय
त्री ॐ नीलसरस्वत्यै धीमहि श्रीताराये विद्महे तन्नो देवि
प्रचोदयात् वाग्भवाद्यैकजटा महानीलसरस्वती
अस्याः स्मरणात् सद्यः सर्व्वसिद्धीश्वरो भवेत् अस्या गा
यत्री तृतीयसन्ध्यायां लिखिता उग्रतारासन्ध्यायां गोप
नीयता **अथ कुल्लुकाप्रकरणम्** साकुल्लुका विद्यामं
त्रस्य सर्व्वत्र प्रयोगे पद्मावतीव लज्जावधूकूर्च्चबीजप्र
योगः सिद्धिदायकः कुल्लुकेयं समाख्याता सर्व्वतंत्रेषु
गोपिता प्रणवं पूर्व्वमुद्धृत्य पद्मे पद्मे पदं ततः महाप
द्मे पदं प्रोच्य पद्मावतीपदं ततः माये स्वाहा महामंत्रः

प्रयोगाः सिद्धिदायकः अत्र शाह्नमायेइतिश्रवणाल्लज्जा
ह्रयम् अत्रयेसम्बोधनान्तमायाशाह्नेवदन्तीतिम्लेच्छाः
तारानिगमेपद्मावतीप्रकरणे तारेपद्मेचपद्मेचमहा
पद्मेततःपरम् पद्मावतीनतोलज्जाह्रयस्वाहा ततोम
नुः तारकत्वात्सदातारायाकालीसैवनिरूपिता वरु
णोःस्यात्स्वमन्त्राः स्युःसर्वतन्त्रागमादिषु शक्तिसिद्धाम
हाविद्याः सारात्सारतराःस्मृता अष्टौविद्यासमोनास्ति
भूतलेसिद्धिदोमनुः एतासांसर्वमन्त्राणांदेवतास्त्रितयाः
स्मृताः आद्याचैकजटाप्रोक्ताद्वितीयोग्रतारका तृतीया
नीलवाणीस्यात्भीमोग्रसप्रदामता तत्रएकजटामन्त्रो
ह्याद्येकलक्षणे लिखितेमंत्रेएतः उग्रापातारिणीयस्मा
दुग्रताराप्रकीर्तिता नीलयावाक्प्रदायस्मात्तस्मान्नील
सरस्वती अत्रलकारपाठस्तुनतदानीलसरस्वतीतिभ
वति नीलानीलावावक्रमेणसाकदाइत्यर्थः अतोऽस्म
च्छोधनावदेति एतासामस्त्रमन्त्राणांऋषिछन्दोसिसाधक
स्तु[illegible]णचात्रप्रवक्ष्यामिरहस्यं ममसम्मते नीलाचारादिकं
दृष्ट्वाप्रस्फुरणमेवच प्रत्येकंचप्रवक्ष्यामिअष्टमन्त्रस्यता
रके अक्षोभ्यःस्यादृषिःप्रोक्तोबृहतीछन्दएवच बीजे
लज्जामनुः प्रोक्तंशक्तिःकूर्चमितीरितम् कीलकंनिजबी
जेचवधूबीजंससिद्धकम् लक्षसंख्याजपेमन्त्रंफलमूलेव
नेरतःनक्तं ताम्बूलपूर्णास्यःशक्तिसंगकुलान्तः एत
द्वचनानुसाराद् ये[illegible]एवतितन्नतत्रशिवेनब्रह्मानन्दत

ता॰
सा॰
११

रंप्रपंचितम् नीलपद्मैस्मुज्जह्वयान्मधुरेणत्रयेणच प्रायामं
त्रेतद्भेदेचसर्वंवर्णोद्घयविधिः उग्रतारामंत्रोवत्सविधि
रेवनसंशयः लतद्वयंचतद्भेदे पुरश्चरणकर्मसु नी
लवाणीनीलकल्पंमंत्रेभेदसमन्विते लतद्वयंजपान्मंत्र
तदासिद्धिरनुत्तमा सर्वतारास्तुविद्यासुपुरश्चरणकर्म
सु जुहुयान्नीलपद्मैश्चविल्वपत्रैरभावतः ऋषिश्छंदस्त
थावीजशक्तिकीलकमेवच सर्वत्रैवस्वयंविद्धि प्राग्वोम
त्रविभेदतः एतासां निगमागमसाधारणंग्रंथमतेएतद्दे
वमयानिरूपितम् तत्रब्रह्मानन्दवचः जपमंत्रेचतारायाः
साधनेशक्तिजंकुलम् वीरभावरहस्योक्तंमप्रकाशाकारमा
नुयात् ग्रद्यालिकमलाक्रांतांजलिपराबीणाधराधार
दा ताराबाक्यमनुस्मरन् प्रियतमांचमावचःकारणम्
इतिब्रह्मानन्दविधौकृतौसुसाधनविधौतारारहस्येशुभे
स्पष्टोदैपटलः तारानिगमादेकामाख्योमूलेच काली
तारामंत्रदानेचक्रचिंताकरोतियः साधुविद्यामोत्तवाथः
शूलीविद्याक्रमिर्भवेत् यदिभाग्यवशान्नाथताराविद्या
प्रलभ्यते स्वच्छासिद्धिर्भवेत्तस्यकिंमोतस्याष्टसिद्धये य
दिमंत्रेगुरुःसाक्षात् सर्वतंत्रेस्वयंहरः नदद्यात्तारको
विद्यांदातंनैववदेत्क्वचित् यदिभाग्यवशाद्वत्सको
टिजन्मतपोवलात् प्रलभ्यताराकांविद्यांसभवेत्
कल्पपादयः गोपनीयोगोपनीयस्तारामंत्रःसदा॰
शिव यंत्रमंत्रचपटलैस्तोत्रंकवचमेवच ॥ ः

रहस्यंगुह्यदीक्षांचनानानिगममेवच गोपनीयंप्रयत्नेन
नानानामप्रकाशयेत् कुलकर्म्मरतोयस्तु सत्वभावविव
र्ज्जितः मंत्रतंत्रेगुरौविप्रेलतायांवीरभावतः एतादृशाय
कौलायशवायनकदाचन योददातिवरंतस्मैदातारंच
शिवाज्ञया अर्थलोभीकामलोभीकर्म्मलोभीनरःक्वचित्
ददातियदिदेवेशिनिरयेपततिध्रुवं शिवहात्रिषुलोकेषु
शक्तिहाब्रह्महाभवेत् सएवभ्रष्टःकौलेषुकोमोभ्रष्टोम
हीतले कुलीनायमहेच्छायश्रद्धाभक्तिपरायच कौलसे
वायुतायापि शक्तिसेवारतायच नाराभक्तायशिष्टायस्व
दानन्दायसूत्ररूपक एतेभ्यश्चप्रदातव्यंनान्यथामस्तमा
मृयात् सद्गुरुर्लक्षणाक्रान्तस्वयंलक्षणसंयुतः प्राप्य
दीक्षाप्रकर्त्तव्यास्तन्यथानिष्फलाक्रिया विल्वमूलेश्म
शानेवापर्व्वतेवानदीतटे गुरुगेहेमहापीठेसिद्धिपीठे
शिवालये एकलिंगेतडागेवाहस्वयंभूनाशिवालये दीक्षां
कुर्य्यात्सदामंत्रीजपंचापिसमाचरेत् पंचक्रोशान्तरेय
त्रनलिंगान्तरमीक्षते तद्वेकलिंगमाख्यातंमंत्रसिद्धिप्रद
यकं यदिभाग्यवशादेविगंगातीरंप्रलभ्यते तत्रचेत्क्रि
यतेदीक्षाकोटिकोटिगुणायते मातुर्दीक्षापितुर्दीक्षादी
क्षादीक्षामातामहस्यच सोदरस्यकनिष्ठस्यवैरिपक्षाश्रि
तस्यच दीक्षात्ततीयदिवसेकृत्वाक्षौरादिकंशुभं हविष्य
तद्दिनेकार्य्यमुपवासंपरेहनि गुरोराज्ञांसमादायस्वयं
पुष्पादिकंचरेत् पंचयज्ञान्स्वसंस्थाप्यतत्रदेवान्प्रपूज

येत् प्रथमे गणनाथं च द्वितीये च सदाशिवं तृतीये भद्र
रीं देवीं चतुर्थे परदेवतां पंचमे सर्वदेवांश्च सर्वजिद्गु-
रुस्ततः स्वस्तिवाच्य ततः कुर्यात् संकल्पविधिपूर्वकं
गोमेदो वज्रविड्मो सूक्ष्मकांतो विद्रुमजः पद्मरागं मरक
तं नीलं चेति नवगोविडः ततो मूलसहस्रं च प्रजपेत् सद्गु
रुः स्वयं कंठन्यासं ततः कृत्वा नत्वन्यासं ततः परं पुष्पा
मालकृतेन शिष्यं चन्दनेन प्रलेपयेत् ततो रत्नस्य कुंभ
स्यैस्तोयैः शिष्यप्रसिच्य च शिष्यशीर्षे ततो हस्तं दत्वा वा
ष्टोत्तरशतं जपेन्मंत्रं गुरुः श्रेष्ठः कपीले मूलमुच्चरन् ऋ
षिश्छंदः कीलकं च शक्तिबीजमतः परं एकदा दक्षिणे
कर्णे गायत्रीं च त्रिधा जपेत् ततो मंत्रं प्रवक्तव्यं स्त्रीदीक्षा
वामतः स्मृतं एष विधि द्विजातीनां स्त्रीशूद्राणां च वा
मतः ततः परिणामे देवीं श्रीगुरुं सर्वलक्षणं स्वयं जप्त्वा
ततो मंत्रं दक्षिणादीन् समाचरेत् तारामंत्रेषु सर्वेषु एषा
दीक्षा प्रकीर्तिता शिवस्य पूजने कार्यं पार्थिवं स्मृतं वाम
था सामान्यार्घ्यप्रकरणं आसनादीन् विशेषतः योनिपी
ठा द्विरूपपीठं लिंगयामलमूलकं योन्यधः शेषपर्यंते
त्रिसूत्रीकरणं विदनन पूजयेत् पार्थिवं यः शिवलिंगमहे
श्वरि नाम पूजाफलं तस्य वाणलिंगलक्षं प्रजायते देवमा
नेत्ततः कृत्वा पुष्पशीर्षे प्रदापयेत् प्रणवस्य च पाशस्य
कलासंख्यकजापतः विश्वं देहे शोधयित्वा भूतशुद्धिं
समाचरेत् स्तनाभ्योदक्षिणपाणिवामपाणौ विधाय च

चतुर्विंशतितत्त्वेनसार्द्धंजीवस्यतोलनंप्रदीपकलिकाकारं
सर्वतेजोमयंविभुं विभेद्यमखिलंचक्रंपरंब्रह्मणियोज
येत् मूलाधाराग्निशिखयासर्व्वंदेहंविदाहयेत् सर्वरूपं
शरीरंचपापेनपुरुषेणच दक्षनासापुटेधूम्राकलासंख्यं
जपेद्वायुं पूरयित्वाततोवायुंचतुःषष्टिजपेनच कुम्भयेत्
परमंवायुंततोद्वात्रिंशतंजपेत् रेचयेद्वामतोवायुंलिंग
देहंविनाशयेत् वह्निवीजजपाद्देविपूर्वंमत्वाविभेदतः
सर्वंभस्मसमंध्यात्वाततोभस्मविरेचनं पृथ्वीवीजेनततो
जम्बाकलयाप्लावयेत्तनुं महाविष्णुःस्वयंस्मालादिसेवना
नसंकुलं पुनश्चचन्द्रवीजेनचतुःषष्टिजपेनच स्थिरीकृ
त्यनिजंदेहं कुम्भयेद्वायुमण्डले वरुणंद्वात्रिंशज्जपेन
षोडशेनविरेचयेत्साधयेत्परयाभक्त्यादिव्यरूपंमनो
हरं ललाटेचन्द्रंसंभाव्यविभूतिंपरिधारयेत् वामहस्ते
स्तीयपात्रस्थशुष्कभस्मकं यत्तभस्मसमायोगंत्वषभ
स्मनिकारयेत् प्रजपेन्मंत्रंचशिवस्यापिषडक्षरं शृणुःप
वित्रंजपंषोडशंवंमकंप्रिये पठेन्मत्रमहादेविमंत्र
मेतदृयंपुनः ॐअग्निरितिभस्मजलमितिभस्मासर्वेह्वा
रदेभस्ममनश्चलेषीन्द्रियाणिभस्मानिद्रुतात्पाम्मवप
प्युपाशविमोक्षणाय ॐभस्मरूपंब्रह्मपरशाक्तिरितीरि
ता परंज्ञानमेवभस्मजरेतनन्तस्वरूपिणं परमानन्ददं
भस्मस्नानकलेव्यवस्थितं विधारयामितद्रस्मपृण्यपा
शविमुक्तये ततश्चब्रह्मणाब्रह्मणागद्यंमेवंतस्यषडंत

तं॰
सा॰
१२

13

रे भूः इः पंचाक्षरे मंत्रे पठित्वा धारयेत् सदा स्रगमुद्रां समा
सायललाटे विभूत्या कुंभे मूलेन प्रणवेनापि प्राणायामं
समाचरेत् कनिष्ठानामिकांगुष्ठैर्यन्नासापुटधारणं प्रा
णायामः स विज्ञेयः पूरककुम्भकरेचकैः कलाचतुष्टयं
म्भस्य द्विगुणेन विरेचयेत् क्रमात्क्रमात्त्रयं कृत्वा मानसे
नापि पूजयेत् ज्ञानिनामपि सिद्धिः स्यात्न्यासमेतत्समाचरे
त् पशुपतये नमः इति शीर्षे मुखे च हरये नमः कंठे श्रीनी
लकंठाय रुद्राय उरसि न्यसेत् कंकाले भूमनेत्राय मूले श्री
शाम्भवे नमः पादयोर्भैरवाय हृत् शिवाय दक्षबाहौ ततः कला
य वामबाहौ च षष्ठे त्वानाय पचवच क्रोधाय सर्वगात्रे शुचि
न्यसेत् शिवपूजने षड्दीर्घभाजा वीजेन हृत्तवीष्य षडंगके
करांगं च तथा न्यस्य दशा दिग्बंधनं चरेत् हराय नम उच्चार्य
स्पंदं चैवाहरेत् प्रति महेश्वरवंतर्ध्यातं नमाः त्रेंगठं चरेत्
शूलपाणे इहाव्रागच्छ प्रतिष्ठा भव स्वयं प्रतिष्ठाप्य ततः
सिद्धे दत्वा वस्त्र प्रपूजयेत् पाद्यमर्घ्यं च गंधं च पुष्पं धूपं च
दीपकं नैवेद्यादीनि दत्वा च पूजयेत् परमेश्वरं मोचाफल
सहितं च शिवलिंगे ददाति यः पुरःस्थित्वा पुष्पपाणिर्महू
मित्रयतात्मनः पुराः स्थित्वा मूलमंत्रं जपेद्दशसहस्रकं प
शुपतये नमः इति लिंगं संस्थापयेद्बुधः विल्वपत्रस्य माहा
त्म्यं वक्तुं कः शक्तः पवहि विल्वपत्रैर्विना देवि लिंगपूजा त
निष्फला पूजयेत् परया भक्त्या चाष्टमूर्त्ति शिवस्य च ॥

आग्नेय्यंताः प्रपूज्याष्टवेद्यां लिंगे शिवं यजेत लिंगवेदी
भवेद्देवि लिंगं साक्षान्महेश्वरः तयोश्च पूजनात् स्यातौ
देवीदेवौ सुपूजितौ ॐ सर्वाय क्षितिमूर्तये नमः ॐ भ
वाय जलमूर्तये नमः ॐ रुद्राय अग्निमूर्तये नमः ॐ उ
ग्राय वायुमूर्तये नमः ॐ भीमाय आकाशमूर्तये नमः
ॐ पशुपतये यजमानमूर्तये नमः ॐ महादेवाय सोममू
र्तये नमः ॐ ईशानाय सूर्य्यमूर्तये नमः पुष्पांजलित्रयं
देवि शंकराय निवेदयेत् स पूजाफलमाप्नोति नान्यथा
ललपूजनात् ततो मूलं प्रजप्तव्यं देवि चाष्टोत्तरशतं स
जलै र्बिल्वपत्रैश्च जपं लिंगे समर्पयेत् ॐ गुह्यातिगुह्य
गोप्ता त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु मे देव त्व
त्प्रसादान्महेश्वर त्वयि स्थितेरिति क्वचित् पाठः स्तोत्रैश्च
लिंगार्चनचन्द्रिकादावनुसन्धेयं कवचं च ततो मुखवा
द्यादिकं चरेत् संपूज्यं पार्थिवं लिंगं मुखवाद्यं चरेत्तु यः शि
वसायुज्यमाप्नोति तथा करतलध्वनिं अर्द्धं प्रदक्षिणं कृ
त्वा प्रणमेत् पार्वतीश्वरं याम्यां वा गच्छेत् कौवेरीं पुनस्त
त्रागतिं चरेत् पृष्टहस्तसमादाय मंत्रेणानेन हृदयं तथा शी
र्षोवसाये दद्यात् आईचन्द्रार्कतिर्भवेत् यो दद्यात् स
दद्यात् साम्बिदापात्रं शंकराय महेश्वरि अश्वमेधकृतं
पुण्यं पात्रेणैकेन जायते द्वादशपणं शंकरो देवालिंगं दृष्ट्वा
तु पार्थिवं साम्बिदापात्रमादाय सर्वं दद्यात् कृतांजलिः
नार्चयेच्छंकरस्यापि लिंगं यस्तु नरः क्वचित् न विश्वभक्तः

तो॰
स्था॰
४५

15

शाक्तो वा न शैवः स नराधमः स्नानगीतवाद्यनामोच्चार
णेन शिवं संतोष्य संहारमुद्रयालमस्त्वेति विसृज्य स्थाने
संस्कुर्य्यात् हरस्य पार्थिवं लिंगं पूजयित्वा न रोपयेदि जले
संस्थापयेद्देवि सदारिद्र्यो भवेद्ध्रुवं पूजयित्वा तु यो लिंगं
पार्वतीप्रियमुत्तमं स्थापयेत्तु विरौद्रे च वल्मीके प्रयाति
सः शिवलिंगं पूजयित्वा भूमौ संस्थापयेत् किल अथवा
स्थापयेत्तोये वल्मीके जलेन च यत्र यत्र नरकस्तु तिलत्
स्थीभिर्न कार्य्यं दरिद्राभिभवं च कार्य्यं किंतु महालिंगे
श्वरतंत्रे तु भयत्र दोषश्रवणात् वल्मीके जलेन च वेति श्रव
णाच्च भूमौ स्थापनमेव कार्य्यं तदभावे जले वा क्षिपेत् श
म्भुं भागीरथीजलं विना न जले पूजयेत् न जले पूजयेच्छ
म्भुं भागीरथीजलं विना इति यामले विश्वानन्दनमद्
गुरुणा व्याख्यातं पूजने गंगाजले विल्वपत्रादिभिर्विना
पि न च सामान्यजले जले सामान्यजलेन स्थापयेत् मुद्रा
दर्शनादिभिर्न पूजयेदित्यर्थः तथा तारानिगमे महालिं
गेश्वरतंत्रे च पार्थिवेनार्चयित्वा तु कालीं तारां च सुन्दरीं
अर्चयेद्दय त्रिलोकस्थः स गच्छेद्यमपातनां एतेनादौ
महाविद्यां पूजयित्वा शिवपूजां वदंति तत्र लिंगार्चनच
न्द्रिकायां महाविद्यां पूजयित्वा शिवपूजां समाचरेत् अ
न्यथाकरणाद्देवि न पूजाफलमाप्नुयात् इति महाविद्याना
प्रणामार्थं शिववाक्यम् तथा च त्रिपुरकल्पायां वत्तु पूजा
येल्लिंगं पार्थिवं साधकाधमः तस्य पूजां नगृह्णाति सुन्द

गीतारकासिना इतिब्रह्मानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचा
र्य्यतीर्थावधूतविरचितेतारारहस्ये शिवलिंगपूजनं ॥
शक्तिसारेप्रातः कृत्यमवरेदादौ प्रातःसन्ध्याततःपरं ततः
स्नानंविधायाथसन्ध्यामाध्याह्निकीतथा शिवपूजाततः
कुर्य्यात् तर्प्पातर्पजनंशिव ततःपूजाविधातव्याततोहो
मंसमाचरेत् वलिंदद्यात्ततोदेव्यैघोटंकुर्य्यात्ततःपरं भो
गंदत्वामहादेव्यैसायंसन्ध्यांसमाचरेत् ततोयोगंविधा
तव्यंततःसाधनमुत्तमं एवंप्रकारमासाद्यतारकांसा
धयेद्यदि तदासिद्धिमवाप्नोतिनान्यथाकल्पकोटिभिः
स्तवंचकवचंचापिसहस्रनाम्नःपठेत्ततः प्रपठेत्साधक
श्रेष्ठःसिद्धिसन्ध्यांकार्य्यसिद्धये एतेनशिवपूजांतर्पयजनस
कर्त्तव्यंतंदेवलिख्यते तारासारेनिगमेचनपूजाफ
लमाप्नोतिविनातर्पयजनंशिव तस्मादर्च्चनंततःपूर्वमत
र्यागंसमाचरेत् तत्राचैकजटापतेस्वकीयहृदयेध्याये
त् सुधासागरमुत्तमं तन्मध्येरत्नद्वीपंचस्वर्णवालुका
मयं पारिजातवनंतत्ररत्नानांचापिमन्दिरं श्मशानंतत्र
संचित्यतत्रकल्पद्रुमंस्मरेत् तन्मध्येमणिपीठंचनानाम
णिविभूषितं चतुर्दिक्षुशवामुण्डाश्चितानागराश्चिभूषणै
विभाव्ययत्नतोमंत्रीतन्नद्वीपेवसेतस्वयं ब्रह्मरन्ध्रेसदा
ध्यायेन्महादेवंजगद्गुरुं तस्यवामस्थितांदेवींतारांता
रस्वरूपिणीम् विभाव्यप्रणमेद्धियाप्रातःकृतिविनीरिता
ब्रह्मरन्ध्रेविलुरूपंपुष्करंतीर्थमुत्तमम् प्रकुर्य्यात्साध

ता॰ सा॰
१५

कलत्रस्नानेसर्वमलापहम् वधूवीजस्वरूपेचशिवनीर्थ
रूपिण्येन् साधकसत्तम इतिस्नानम् स्वकीयहृदये ध्या
येत्सिंहासनमनन्यधीः तत्रसंभावयेत्शय्याज्ञानानन्दस्व
रूपिणी शिवंतत्रविभाव्याथसर्वालंकारभूषितम् दिगम्ब
रंमहाकायंउन्मत्तंकामभावतः शय्यायामूर्द्धलिंगंचभाव
येत्साधकाग्रणीः भावयेच्चततोदेवीमस्तानन्दरूपिणी
भास्वलंकारविभूषिताम् पारिजातान्वितांदेव्याः कवरीप
रिभावयेत् त्रिसन्ध्यंसन्ध्याकर्त्तव्यामंत्रसिद्धिमभीप्सता मा
ताकामेश्वरीदेवीपिताकामेश्वरःशिवः अज्ञावान्भावयि
त्वाच अष्टसिद्धीश्वरोभवेत् इतिसन्ध्या सर्वतेजोमयीदेवी
शिवशक्तियुतात्मिकाम् ज्वलत्सूर्याग्निचन्द्राभांतडित्
कोटिसमप्रभाम् भावयेत्साधकोयस्तुध्यानयोगेश्वरश्च
यः इतिध्याने विधातव्यंसाधकैर्मंत्रसिद्धये इतिध्यानम्
ब्रह्मरन्ध्रचन्द्रपात्रात्तर्पयेत्तारिणींपराम् तत्रस्थसूर्य्यपा
त्राच्च अर्घ्यंदद्यात्मनोहरे दद्याज्ज्ञानेनसापुष्पंपुष्पमिन्द्रिय
निग्रहं ज्ञानसंनेपुण्यपुष्पमहिंसापुष्पमत्तमं आचारशुद्ध
मेनाथस्वयंभूपुष्पमत्तमं आनन्दपुष्पंदानत्वंपुष्पंचसाध
कार्च्चने दशपुष्पयःप्रदद्यात्सगच्छेत्तारकापदे त्रिलोक
स्यमहद्रव्यैः पूजयेत् साधकोत्तमः तत्वंदद्यात्तारकायेम
नस्यमासमसमन्वितेतदा सिद्धिमवाप्नोतिनजपात्रकुला
र्च्चनात् इतिपूजा प्रजपेद्वर्णमालाभिर्मासपूर्वंकुलेश्वरः
हृत्पद्मेषोडशारंचविन्यसेत् षोडशस्वरं पूर्वादितःसमा

रभ्यवह्निकोणांतपत्रतः आधारेविन्यसेद्विद्वान्वकारा
दिचतुष्टयं स्वाधिष्ठानादिदलेन्यसेदुत्तरांतेसुसाधकः लिं
गमूलेन्यसेत् षट्केषड्दलेचोत्तरक्रमात् अकारादिल
कारांतंषड्वर्णं साधकोत्तमः नाभिमूलेन्यसेद्वर्णान्डादि
फांतेमनोहरं दशपत्रादिक्रमात्तास्थान्वर्णरूपान्महामनू
न् विन्यसेत्तालुमूलेचचतुर्दशदलान्विते यकारादिसका
रांतेहल्वर्णन्यसेद्बुधः ललाटेचभ्रुवोर्मध्येहक्षौवर्णौ
न्यसेत्सदा आद्येदलेतथावामेशुक्लपत्रेसुनिश्चितम्
द्वादशार्णन्यसेद्विद्वान्कादिठांतान् सुसिद्धये अकारादि
विसर्गांतान्सहस्रारेन्यसेत्सदा एवंचांतर्मातृकानां
विनान्यासेनपार्वति अंतःपूजांचरेद्देवि यस्तुसगच्छेद्यम
सादने इतिमातृकांतन्यासंकृत्वावर्णमालयाजपेत् सा
नुस्वाकारादिलकारांते कृत्वायोर्णंचमध्यतः नादबिंदुस
मायुक्तेवर्णांतेप्रजपेत्ततु अनुलोमविलोमेनजपेदेशो
सुरेश्वते अकुचुटुतुपुयुशु अष्टवर्गेषुअष्टसंजेत् अथ
वर्गः षोडशस्वरवर्णाः कुकवर्गः चुचवर्गः टुटवर्गः त
तवर्गः पुपवर्गः यु यवर्गश्चतुर्वर्णाः शुशवर्गःषड्व
र्णाः नाशार्णविनादबिंदुसमोपेतसर्ववर्णव्यवस्थिते स्त्री
शूद्रयोरेतदेवनादबिंदुविवर्जिते नादबिंदुसमायुक्ते
जप्येन्यासेचमोत्तरम् एतेनमोत्तश्रवणात् सर्ववर्णाना
मर्द्धचन्द्रखण्डभूषितवर्णैर्जपेन्यासेचाधिकारः स्त्रीशूद्रयो
स्तुविसर्गेडीकाराविनूतेनचन्द्रखंडयोगः तथाचतारा

ता· रा· २९

16

सारे निष्यन्दं नवोद्र्णं जपेन्मासेन मूलभृक् अन्यथा कारणा
न्मूढो नरकं याति निश्चितम् स्वकीयहृदये ध्यायेद्योनिमण्ड
मुत्तमम् राजभिश्रसमोपेतं त्रिकोणं सर्ववर्णकम् कामा·
ख्ययोनिसंभाव्यनीलपद्ममनुस्मरन् हुनेत्षोडशवारं च हुते
लिंगोद्भवे विधिः ततः प्रदक्षिणं कुर्यान्मानसेन शिवात्रयम्
इत्येतत्पूजनं मूढो माकृत्वा पूजयेत् पराम् न पूजाफलमा
मोति तारायाः कोटिजन्मतः इत्येतत्पूजनम् अथोग्रतारोक्त
योगम् अथ उग्रतारायाश्चोक्तयोगं वदाम्यहम् स्वकीये
हृदये ध्यायेत् सुधासागरमुत्तमम् हृत्पद्मे षोडशारे च त
थैवोग्रतारिणीम् दले दले महादेवी मूलमंत्रमनुस्मरन्
तस्यायोनौ हुनेद्धुतं सम्मंत्रेणानेन साम्प्रतम् ओंनाभिचैत
न्यरूपाग्नौ हविषा मनसा श्रुचा सषुम्नावर्त्मना नित्यमक्ष
वृत्तिर्जुहोम्यहम् प्रकाशाकाशहस्ताभ्यामवलम्ब्योन्मनीश्रुचा
धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णं वह्नौ जुहोम्यहम् ततश्च वर्णमा
लाभिर्जपेद्दक्षोत्तरेशनम् प्रदक्षिणीकृत्य मानतः प्राणायामं स
विचरेत् इत्युग्रतारोक्तपूजनम् स्वकीयहृदये ध्यायेत् सारदां
नीलरूपिणीम् प्रत्यालीढपदां देवीं व्याघ्रचर्मावृतां कटौ
हासवक्त्रां महाघोरां यजेन्नीलसरस्वतीम् विपरीतरताश्र
क्तां वागीशत्वप्रदायिणीम् पाययित्वा सुधाधारामतस्मा
ससमन्विता चसकेन दद्देहवक्त्रे ग्रासं वै मांससंयुते महाहृदिप
रंध्यायेन्नीलवाणीं सुरेश्वरीं आसवोन्मत्तहृदया शिववक्त्रे पुनः पु
नः पपात वातयोगेन चुम्बनं च करोति हि पादपद्मं महादेवि विघ्र
सनिजहस्ततः॥

उस्यायनारिणीवक्त्रंसवुम्बतिपुनःपुनः तस्यवक्त्रेप्रदद्या
त्वमत्स्यदग्धमहासवं दग्धमत्स्यंदग्धमांसंशोणितं
पशुदेहतः शूकरस्याष्टमांसंचभगलिंगामृतंतथा द
द्यान्नीलसरस्वत्यै उच्छिष्टहरवक्त्रके पुनःपुनःपूजयित्वा
पूजयेद्वर्णमालयगरस्तंतयजनेप्राक्तंनीलवाण्याःस्वशो
भनम् योऽर्च्चयेत्परयाभक्त्याहस्तेतस्यसदाभवेत् सर्व
सिद्धिमसदेविवक्त्रेवाणीवसेद्ध्रुवम् दिवारात्रौकुलाचारे
एवंयस्तुविभावयेत् तस्यभोगश्चमोक्षश्च रक्षासिद्धिःक
नी रेवसेत् इतिनीलसरस्वत्याअंतर्यजनम् ॥ अथपंकज
टामेत्राद्धारः ब्राह्मणेनस्वर्णेनाषट्कोणंकर्णिकागत
म् ब्राह्मणेनाप्तदलेलिख्यत्रिकोणंकर्णिकागतम् मध्येकू
र्च्चलिखेद्धिमान्हृतन्हृदयमतःपरम् ततस्त्वाष्टदलेलेख्यंवर्त
द्बीजसमन्वितम् पूर्वेलज्जावपूर्दले उत्करेफःप्रकीर्तितः
पश्चिमेटसमाख्यातेकोणेचरेणुकायुतम् चतुरस्रंचचतु
द्वारंलिखेद्यंत्रंसुशोभनम् एवंयंत्रंपरिसज्यभिन्नयंत्रेप्र
पूजयेत् तस्येदंतारुक्षाशापदेवीयानिहरंप्रति अस्याभे
देनताराया:त्रिकोणेचबिंदुमेचलिखेद्वापिचतुर्दलम्
ततस्त्वाष्टदलेलेख्यंहिहृतंतदनंतरम् चतुरस्रंचचतुर्द्वारे
कामताराप्रपूजने एतासांधारणयंत्रंयथा त्रिकोणंसा
धकाख्यादंषट्कोणंतदनंतरम् लिखेदष्टदलंपद्मंषो
डशस्वरसंयुतम् पद्मावमाश्चमेत्रेणसमवर्णेनवेष्टये
त चतुरस्रंचचतुर्द्वारंकोणेवज्रसमन्वितम् इति ॥

17

अथोग्रतारायंत्रम् नवकोणं लिखेद्दोदौ पंचपत्रसमन्वितं
हिहंतं द्विगुणं पद्मं सर्वत्रैरेण भूषितम् चतुरस्रं चतुर्द्वारं तत्र
तारा प्रपूजने षट्कोणं च चतुष्कोणं पंचहृत्समन्वितं
लिखेदष्टदलं पद्मं चतुरस्रादिकं तथा चक्रेले बिंदुसंयुतं
षट्कोणं तदनंतरं लिखेदष्टदलं पद्मं भूगृहं तदनंतरम्
अथ नीलतारिणीयंत्रे त्रित्रिकोणं समं लेख्यं मध्ये बिंदुसम
न्वितं हिहंतं षड्दलं विदिग्विहंतं द्वादशदलं पुनहंतं चघ
लेख्यं चतुर्द्वारात्मकं गृहं द्वित्रिकोणं च षट्कोणं हंतं चाष्ट
दलं तथा पुनर्हंतं कलापत्रं चतुर्द्वारात्मकं गृहं साधारण
यंत्रमेकजटाप्रकरणोक्तं सर्वत्र इति नरयंत्रोद्धारः अथ यं
त्रसंस्काराः तारनिगमे ताम्रपात्रे कपाले वा श्मशाने काष्ठ
निर्मिते स्वर्णे रौप्ये च वा लोहे यंत्रं कुर्याद्विधानतः संस्का
रस्य नित्यतामाह तारासारे असंस्कृते तु यंत्रे पूजयंति नराध
मा ज्ञानेन पुण्यं न चैतत् पुत्रं साधने सिद्धयः कथं यंत्रं लिखित्वा
ये पूजां न कुर्वंति दिने दिने तेषां पूजां न गृह्णाति देवता यद्यवाप्स
पायतत् तत्रैव यंत्रस्य लेखने शाक्तः पुष्पं यंत्रे प्रपूजयेत्
अपराजितावायौ च द्रोणे च करवीरके गौरीपट्टे शिवस्यापि
ताम्रपात्रे थवा पुनः अभावे सर्वयंत्राणां शालग्रामे जलेऽथवा
येत् सम्मंत्रं सर्ववर्णास्तत्र च यंत्रे च प्रपूजयेत् शालग्रामे
ते रयंत्रेणापस्ते नूप्रयोषितः गौरीपट्टे तु पूजायां पाषाणे दे
न पार्थिवे तथा शाक्तियामले पार्थिवे योनिवेथात्पूजने
रेन मोक्तः कोटिजन्मतः इति रक्तासनस्थितो वीरः कामा

ऽमृतपक्षे च लिखेद्गन्धलेपनकुंकुमेन तु सिद्धये तत्र
संस्थापयेद्यंत्रं पंचगव्येन सेचयेत् वीजं तेन तु लमंत्रेण प्र
ह्वानेण पुष्पताडनं मूलेन निक्षिपेद्दिन्दू लेपयेच्चन्दनेन च ग
न्धपुष्पाक्षतैर्यंत्रं समभ्यर्च्य विलोकयेत् ॐ यंत्रराजाय विद्म
हे सर्वाधाराय धीमहि तन्नो यंत्रः प्रचोदयात् एतया वा प्रति
यन्ताशतेन समभिमंत्रयेत् देवीं तत्र समावाह्य दशमूलेन मंत्र
येत् पुष्पाञ्जलिं षट्केन त्वादौ पश्चाद्देवीं प्रपूजयेत् कलाभिर्दशाभि
र्वापि पंचभिर्वाथ शक्तितः तर्पणं ततः कृत्वा शतमष्टोत्तरं
हुनेत् होमकर्माण्यशक्तश्चेद्द्विगुणं जपमाचरेत् ब्राह्मणे
धार्यं तद्यंत्रं सदा सद्भावसिद्धये गुरुणा कारयेद्वापि स्वयं वा
पि विशोधयेत् ब्राह्मणानां क्षत्रियाणां वैश्यानां हर सुन्दरि
योषितामपि शूद्राणां चाधिकारो ऽत्र सर्वशो सर्वत्र होमे पूजा
यां संस्कारे बालकस्य च प्रयोगे यत्र संस्पृष्टो द्विजः संस्कारकर्म
णि शूद्राणां च वनितानां वलतानां चापि साधने लज्जां तु प्रणव
स्थाने ह्रीं वीजं वह्निवल्लभगां मंत्रस्थाने कूर्चवीजं घोटाया का
म वीजकं स्वर्गमोक्षप्रदं विद्धि सर्वसम्पद्योषितः इति श्रीब्र
ह्मानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचिते तारारहस्ये
यंत्रसंस्कारः ॥ अथ मालाप्रकरणं ॥ तारानिगमे ॥ कपा
लस्य त्वेकेन रचिता जपमालिका महाशंखमयी माला अ
कस्मात् सिद्धिदा स्मृता दन्तजैर्वा प्रकर्त्तव्या तथा वाङ्गुलिपर्व
भिः काली नामा महाविद्या यंत्रे निष्ठुत्पतन्द्रिता अभावे स्फटि
कीमाला महाशंखस्य शंकर शोधयित्वा जपेन्मंत्रं सर्वकामा

ता॰
ग॰
१८

18

र्थसिद्धये महाशंखजपादृतमस्त्रकस्मात् सिद्धिभाग्भवेत्मं
त्रसिद्धिः स्फाटिकेस्याद्रुद्राक्षे सर्वसिद्धिभाक् कुशग्रंथिः शां
तिके स्यात् खरदंताच्च मारणे उच्चाटने चाश्वदंता वश्ये प्रवा
लमालिका विद्याधोवधनेचापि स्त्रियामाकर्षणे तथा शत्रूनां
स्तम्भने वापि मालारौप्यमयी तथा संस्कारे नित्यता माह असं
स्कृतमालाभिर्म्मंत्रं जपति यो नरः न स्मै दद्या क्रुषा शापं देवी
याति हरंश्रुति त्रिकोणं संलिखेद् भूमौ मालां तत्र निधापयेत् दे
वप्रतिष्ठामंत्रेण तत्र देवी प्रतिष्ठयेत् संस्कृमततेतेनैव सह
स्त्रविंदु कंत्तिपेत् सिंदूरकरवीराद्यैः पूजयन्मालिणीपरां तु
लसीगोमयास्थिं छागगास्थिश्च मालिका गोपयेद्धृदये तत्र न
गोरपि न दर्शयेत् अपमृत्युगतस्यापि चास्थि विप्रनरस्य च
स्त्र्यकर्णवेधे देवेशि चास्थि चादाय यत्नतः पमस्याग्रथेघ
मालां रक्तसूत्रेन वा पुनः इति महाशंखमाला अथ सामा
न्यमाला॥ मारणे पंचदशकमष्टादश मदोच्चटे अष्टाविंश
तिमालाभिर्विद्वेषः स्यात् कर्षणे तथा धनार्थे त्रिंशता जप्यसिद्धौ
स्यात् पंचविंशतिः एकंपंचाशन्मणुभिः सर्वसिद्धिमवाप्नुया
त् ब्राह्मणीकन्यकाया तु अन्नूढा स्यात् कलेवरं कृतसूत्रेश्च
कर्तव्यं सजंसर्वसाखावहं शांतिके कर्पसूत्रं स्यात् सिद्धोस्या
द्रक्तसूत्रकं ज्ञान सूत्रं वर्णरूपे कृष्णसूत्रं तमारणे आकर्ष
णे नीलसूत्रं धमनी सर्वसिद्धिदा त्रिगुणं त्रिगुणीकृत्य द्वं द्वं
न्नसमन्वितं सार्द्धद्वयावेष्टनेन ग्रंथिं कुर्याद् यथा टं टं त्र
ह्मग्रंथियुतां कुर्याद् ग्रंथिं वापि विवेष्टितां अथवा ग्रंथिके

तत्र ह रुद्रजसमन्विते पद्मापुष्पमयीमालासर्वसिद्धि
प्रदामता पुष्पश्री पुंत अपवस्पपत्रनवकैः पत्राकारंतत्कारयेत्
तन्मध्ये स्थापयेन्मालांमातृकामूलमुच्चरन् क्षालयेत् पं
चगव्येन वामदेवेन चर्षयेत् वामदेवस्य महाकुलानेवेॐ
वामदेवाय सर्वसिद्धिस्वराय सर्वपापहराय सर्वमालिक
स्वराय ॐ ह्रूं ॐ ऐं क्लीं फट् इत्यनेन चन्दनकुंकुमगोरोचना
दिभिश्चर्षयेत् तत्रोज्ञैर्नतनेनत्वावामदेवस्य वैदिकः कु
लाचारविहीनानांनवेदाःफलदायकः ॐ लज्जातत्समभ
गावैववागभवंकामयवच पतेनवीजत्रयेणकुर्यात्तारामं
त्रस्यसिद्धये इतिवीक्षयेत् ततः शताभिमंत्रितंमूलेनकु
र्यात् ततोमातृकावर्णैः प्रत्येकविन्दुनिक्षिपेत् प्रतिमा
स्यमूलेनदेवींतर्पयेत् मूलेनस्नापयेन्मालांकुंकुमेनापि
लेपयेत् चर्षयेद्धिग्धिवोयेनकामवीजेनपूजयेत् ततश्च
मूलमंत्रेहिमालोपरिशतंजपेत् तत्रदेवीप्रतिष्ठोक्तविधि
नाप्रतिष्ठापयेत् ततश्चावाहनमुद्राभिरावाहयेत् ततः षो
डशोपचारैः पंचोपचारैर्वापूजयेत् ततश्चाष्टोत्तरशतंहुने
त् तद्दशांशेनाहि गुणजपः ततः सम्प्रदक्षिणं कृत्वा प्रणाया
मंकृत्वाकरांगषडंगन्यासौविन्यस्यमालांशिरसिसंवेष्ट्य
गोपयेत् गुर्वेवमुखेनसंयोज्यपुच्छेपुच्छंनियोजयेत् मुखतः
प्रजपेन्मंत्री पुच्छतोनकदाचन पुच्छतः प्रजपित्वातुशोक
दुःखभयादिकं कृतांजलिर्यस्यदेवीनस्यापिनरकंकिल॥
नसद्गतिर्नवैसिद्धिर्विघ्नस्तस्यसदाभवेत् शाहेजातेभवेद्दो

ता॰ रा॰ १९

गोपनंनैवकर्त्तव्यं हेलनात्सिद्धिहानिः स्यात्तस्माद्दृश्य
रूपोभवेत् इतिमालासंस्कारः अथहोमः प्रागग्राउदगग्रा
श्चतिस्रोरेखाविलिखेयेत् तन्मध्येचतुःकोष्ठलेपंकुर्य्याद्वि
धानतः त्रिकोणमादौलिखेत्तन्मध्येलज्जासमालिखेत्पूर्वे
ततश्चषट्कोणंकोणेवज्रचतुष्टयं गजकुम्भवायुकोणे
हरियोनिद्वयंद्वयं अष्टयोनिवृतेचक्रंगजकुम्भचतुष्टयं
एवंकुण्डंस्थण्डिलेवाकृत्वादेवींविभावयेत् अग्नौप्रपूज
येद्दिक्षुपिशाचान्शूलधारिणः वायव्यांचापिब्रह्माणंनैरृ
त्यांविष्णुमेवच लक्ष्मीसरस्वतीपूर्वेहि त्रिकोणेप्रपूजयेत्पृ
थ्वीक्षेत्रंवामरस्यांछायांगंगांचपश्चिमे दुर्गांदेवींचत्रिपुरां
दक्षिणस्यांप्रपूजयेत् प्रागग्रेषुयजेद्देवान्शुक्लेशपुरन्द
रान् यजेद्देवोत्तराग्रेषुब्रह्मवैवस्वतेनुकान् देवींप्रपूजयेत्
पश्चात्षट्कोणेषुसदाशिवाद्यंगांकांचींतथाकालींत्रिपुरां
भैरवींतथा असितांपूजयेत्कोणेतारिणींमोक्षदायिनी म
ध्येप्रपूजयेद्दृतम् यथाशक्त्युपचारैःदेव्यायोनिंविभाव्य
भावयेद्वरंजोयुतां पुष्पांजलित्रयंदत्वाकोष्ठेतत्रनिपातयेत्।
ततोवह्निंसमानीयकांस्यपात्रस्थितंशुभं ॐक्रव्यादेभ्योहुं
फट्स्वाहाइत्यनेनसंत्यजेद्बुधः पुनर्मूलेनचानीययोनिम
ध्येनिधापयेत् योनिमुद्रांप्रदर्श्यपाद्यमूलंतत्रजपेद्दश तत्र
देवींचिन्तयित्वा रजसायोनिमण्डलेगन्धपुष्पेणसंपूज्य
देवींसर्वार्थसाधिनीं ॥

ॐ चित्तपिंगल हन हन पच पच मथ मथ विध्वंसय विध्वं
सय मम दुष्टान् पापान् सत्वान् शत्रून् ग्रस ग्रस पिब पि
ब अनेन होमेन सर्वाज्ञां ज्ञापय मम सर्वकार्याणि साध
य स्वाहा इति पठित्वा वह्निं ध्यापयेत् रजोगुणसमुद्भूते
रक्तवर्णे त्रिलोचने द्विभुजे सर्वपापघ्ने समिद्धविश्वतोमु
खे नानालंकारसंयुक्ते बहुजिह्वासमन्विते एवं ध्यात्वा
अग्ने त्वं वरदनामासि इति नाम कृत्वा वरदनामाग्ने इहाग
च्छागच्छ इह तिष्ठ तिष्ठ मम सर्वकर्माणि साधय स्वाहा
इत्यावाहयेत् ततो मूलेन नमस्कुर्यात् एवं आज्यस्यापि
स्रुवस्य च आज्यपात्रस्य दक्षिणभागादाज्यं गृहीत्वा मूलेन
अग्नेर्दक्षिणनेत्रे जुहुयात् तथा वामभागादाज्यं गृहीत्वा
वामनेत्रे, मध्यतो मध्यनेत्रे ततो महाव्याहृतिभिः ॐ भूः
स्वाहा ॐ भुवः स्वाहा ॐ स्वः स्वाहा ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा इ
ति स्त्रीशूद्रयोर्विना ततो मूलेन एकादशाहुतिं हुत्वा श्री
तारादेव्याः पीठदेवताभ्यः स्वाहा ततः ग्रहेभ्यश्च स्वधे ततः
काम्यकर्मचेत् संकल्प्य निसंचेत्तन्तथा त्रिमध्वक्तेन
प्रकृतहोमसमाप्य स्त्रीशूद्रे ततो महाव्याहृतिभिर्हुत्वा आ
वरणदेवताभ्यः अष्टाहुतीर्हुत्वा वह्निं गन्धपुष्पमाल्यता
म्बूलैरभ्यर्च्य श्रीसदाशिवं पूर्ववत् वा हुतित्रयं दत्वा मूलेन
पूर्णाहुतिं दत्वा वह्निं प्रदक्षिणीकृत्य प्रणम्य कामं दक्षिणा
दिः तिलकं तु मूलेन संहारमुद्रया तन्मस्वेति विसर्जयेत्
इति होमः यन्त्रं तिकमलाकृतां जलिपरावीणाधरा सार

ता॰ रा॰ २॰

दीनारावाकमन्तुस्मरन्त्रियतमेवामावचः कारणंब्रह्मा
नन्दकृतौ स्वसाधनविधौतारारहस्येशुभे ह्रीलादौ पटलो
द्वितीयः शुभमस्तुः सन्तुः ससिद्धिप्रदः अथमंत्रविस्मरण
प्रायश्चित्तं तारानिगमेताराणैवचाग्रमासांश्चवक्ष्याम्यत्रै
व कालीतारास्वविद्यासुसदिस्यान्मंत्रविभ्रमः तारापूजांत
नः कृत्वाचैकलिंगेशिवालये कुशासनस्थितोवीरोजपेत्
पद्मावतीमन्त्रं एकादशसहस्राणिततोमंत्रस्मृतिर्भवेत्
कालीतारास्वविद्यासुचक्रवितानविद्यते अरिदोषादिदोषा
येनलोकोलिप्यतेक्वचित् यदिभाग्यवशाद्देवितारामंत्रप्र
लभ्यते ऋणिधमादिकंचक्रेनचतत्रपरिलंघयेत् ताराविद्या
चक्रमध्येनकदाविघ्नीभवेत् महाचीनक्रमेप्राप्यसर्व
स्वैवऋणीभवेत् तस्माद्देव्यास्वतारायाः प्राणांतेऽपिचसा
धकः साधनेपूजनेवापिमहाचीनंत्यजेत्क्वचि महाचीनेम
नीलंनसाधयतियोमरः नतस्यसाधनेशक्तिः कुम्भीपाके
महीयते वामाचारंपरित्यज्यपूजनेवाजपंचरेत् सगच्छेन्न
रकंचोरयावदिन्द्राश्चतुर्दश वामाचारंविनादेवितारायाः
परिपूजनम् शोकायमरणायेहपरेचनरकायच नपूज्या
नजपोयस्यनसन्ध्यानवतर्पणम् महाचीनक्रमेकृत्वान
गच्छेन्नारकापदम् पंचतत्त्वंविनादेविब्राह्मणःशूद्रतामि
यात् पंचतत्त्वयुतोदेविशूद्रोऽपिविप्रतांव्रजेत् ब्राह्मणाः
क्षत्रियावैश्याःशूद्राश्चैवांत्यजास्तथा महाचीनक्रमेकृत्वा
शिवःसाक्षाद्भवेत्स्वयम् कौलंदृष्ट्वायदाकौलस्तस्यपू

गेन कारयेत् चक्रे स्थित्वाथवा मैत्रीलतायोगं समाच
रेत् मध्ये चक्रे स्थितः कौलशक्तिभ्यः साधकाय च दात
नैव मनश्चक्रे स्वयं नेतं प्रवर्त्तते अथवा दिवसे प्राप्य कुल
सज्जां चरेन्न च साधकानपि शक्तिश्च स्वेच्छाचारेन तोषये
त् प्रसन्नयेत् दिव्यदृष्ट्यवलोकनेन विघ्नात् वामपादस्या
न्त्रयेण भौमान् विघ्नान पसार्य गणेशादीन् प्रणम्याथ
दशदिग्बन्धनं चरेत् करौ च गन्धपुष्पाभ्यां शोधयेत्तद
नंतरम् फडिति गंधपुष्पाभ्यां करौ संशोध्य तालत्रयं द
त्वा छोटिकाभिर्दशदिग्बन्धनं चरेत् वस्त्रे ग्रंथिं वेधयि
त्वा कायवाकचित्तं विशोधयेत् पुष्पं च शोधयित्वा तद्भूत
शुद्धिं समाचरेत् ततश्च कर्णौ रंध्यात्वा मूलं शीर्षे जपेद्दश
एकादश प्रजप्तमथ प्रतिष्ठामनुरेव च मातृकान्यासकं
कृत्वा मातृकायाः षडंगकम करांगं मातृकायाश्चयो निष्ठा
दशाकं न्यसेत् प्राणायामं ततः कुर्य्यात् दष्ट्यादि मासपव
च ॐ मणिधरिवज्रिणि महाप्रतिसरे रक्ष रक्ष हुं फट् स्वा
हा इति वस्त्रान्तरे ग्रंथिं वध्वा ॐ आं हुं फट् स्वाहा इति काय
वाकचित्तं विशोधयेत् ॐ पुष्पकेतुराजार्हते शताय सम्य
क् सम्बुद्धाय ॐ पुष्पे पुष्पे महापुष्पे सुपुष्पे पुष्पसम्भ
वे पुष्पचयावकीर्णे हुं फट् स्वाहा इति संशोध्य भूतशु
द्धिं कुर्य्यात् स्वांके उत्तानौ करौ कृत्वा हंसः इति कुण्डलि
नीजीवात्मानं चतुर्विंशति तत्वानि सुषुम्नावर्त्मना शिरो
वस्थितपरमात्मानं शिवे संयोज्य ह्रींकारं रक्तवर्णेनाभो

ध्यात्वा तदुद्भूतेनाग्निना लिंगशरीरं संदह्य सेंकारं पीतव
र्णं हृदि विचिंत्य तदुद्भूतेन वायुना भस्म प्रोत्सार्य हंकारं
श्वेतवर्णं शिरसि विचिंत्य तदुद्भूतेनामृतेन तद्भस्म प्लावि
तं कृत्वा तस्मिन् विश्वव्यापके वारिणि आःकाराद्रक्तपंकजं
तदुपरि टांकारात् श्वेतपंकजं तदुपरि हूंकारं नीलसन्निभं
तदुपरि ह्रींबीजभूषितां मातृकां ध्यायेत् ॐ प्रत्यालीढपदां
घोरां मुण्डमालाविभूषिताम् खड्गकर्त्रीसमायोगे सव्येतरभु
जद्वयाम् कपालोत्पलसंयुक्तसव्यपाणियुगान्विताम् पिं
गोग्रैकजटां ध्यायेन्मौलावक्षोभ्यभूषिताम् अक्षोभ्योदरीम्
ऊंन्यस्तिमूर्त्तिनीगरूपपृक् चन्द्रसूर्य्याग्निनयनां महापात
प्रमत्तिकाम् इति ध्यात्वा स्वशिरसि पुष्पं दत्वा सर्य्यजनप्रकारे
णमानसोपचारैराराध्य नमस्कुर्य्यात् ततः स्वशिरसि ॐ
आं ह्रीं क्रौं स्वाहा इत्येकादशधा जप्त्वा इति प्रतिष्ठाप्य कृतां
जलिः पंचाशल्लिपिभिर्विभक्तमुखदोःपन्मध्यवक्षःस्थला
भास्वन्मौलिनिबद्धचन्द्रशकलामापीनतुंगस्तनीम् मुद्रा
मक्षगुणं सुधाढ्यकलशं विद्यां च हस्ताम्बुजैर्बिभ्राणां विश
दप्रभां त्रिनयनां वाग्देवतामाश्रये इति मातृकां ध्यात्वा
मातृकान्यासं कुर्य्यात् अं नमो ललाटे आं नमो मुखे इं नमो
दक्षिणचक्षुषि ईं नमो वामचक्षुषि उं नमो दक्षकर्णे ऊं नमो
वामकर्णे ऋं नमो दक्षनसि ॠं नमो वामनसि ऌं नमो दक्ष
गण्डे ॡं नमो वामगण्डे एं नमो ओष्ठे ऐं नमो अधरे ओं नमो ऊ
र्द्धदंते औं नमो अधोदंते अं नमो ब्रह्मरंध्रे अः नमो मुखे कं न

मो दक्षबाहुमूले खं नमः कूर्परे गं नमः कवचे घं नमोऽङ्गु-
लिमूले ङं नमोऽङ्गुल्यग्रे तथा दक्षहस्तेन चं छं जं झं ञं वा
मबाहुमूलचतुःसन्ध्यग्रेषु टं ठं डं ढं णं दक्षपादमूलच
तुःसन्ध्यग्रेषु तं थं दं धं नं वामपादमूलचतुःसन्ध्यग्रेषु
पं नमो दक्षपार्श्वे फं नमो वामपार्श्वे बं नमः पृष्ठे भं नमो मं
नमो उदरे यं नमो हृदये रं नमो दक्षस्कन्धे लं नमः ककुदि
वं नमो वामस्कन्धे शं नमो हृदादिदक्षकरे षं नमो हृदादिवा
मकरे सं नमो हृदादिदक्षपादे हं नमो हृदादिवामपादे लं
नमो हृदादि उदरे क्षं नमो हृदादिमुखे ललाटमुखवृत्तेव
चक्षुषोः कर्णयोर्नसोः गण्डयोरोष्ठयोर्वापि दन्तपङ्क्त्यावि
शेषतः ब्रह्मरन्ध्रे पुनर्वक्त्रे अकारादीन् न्यसेद् बुधः तर्जनी
मध्यमायोर् आकारे विन्यसेद् बुधः मध्यमानामिकायोगा
न्मध्ये वक्त्रे न्यसेत्ततः मध्यमाङ्गुष्ठयोगेन विन्यसेद् वृत्तयोस्त
था अनामाङ्गुष्ठयोगेन कर्णयोर्न्यसनीयकं तर्जन्यङ्गुष्ठ
योगेन नासायोग्यपरिन्यसेत् अनामामध्यमायोगाद् ग
ण्डयोर्विन्यसेत् सदा अङ्गुष्ठपर्वणा न्यासः कर्तव्यश्चोष्ठयो
रपि मध्यमाग्रसमादाय दन्तयोर्न्यसनीयकं अङ्गुष्ठाग्रं ब्रह्म
रन्ध्रे मुखे करतले विदुः विद्याङ्गुष्ठसमादाय हस्तयोः साध
कोत्तमः विन्यसेद् दक्षपादेषु पार्श्वे पृष्ठे च नाभितः हृदाका
रतले प्रोक्तं मातृकान्यासकर्मणि ककुदि स्कन्धयोर्वा
पि पुनः सर्वत्र हस्तयोः ततो मूलेन शिरआदिपादान्तं पा
दादिशिरोऽन्तं शिरआदिहृदयान्तं हृदादिमुखान्तं इति

ना· ग· २२

ञापकत्रयंकुर्य्यात् अकारादिवुटेवर्गेर्न्यसेदंगकंगंगकं
अंकंखंगंघंङं आंहृदयायनमः इंचंछंजंझंञंईंशिरसेस्वा
हा उंटंठंडंढंणंऊंशिखायै वषट् एंतंथंदंधंनंऐंकवचाय
हुं ओंपंफंबंभंमंऔं नेत्रत्रयायवौषट् अंयंरंलंवंशंषंसंहं
लंलं अःकरतलपृष्ठाभ्यां अस्त्रायफट् अंकंखंगंघंङं आंअं
गुष्ठाभ्यांनमः इंचंछंजंझंञंईं तर्ज्जनीभ्यांस्वाहा उंटंठंडं
ढंणंऊंमध्यमाभ्यांवषट् एंतंथंदंधंनंऐं अनामिकाभ्यांहुं
ओंपंफंबंभंमं औंनिष्ठाभ्यांवौषट् एंतंथंदंधंनंऐं अनामि
काभ्यां हुं ओंपंफंबंभंमंऔं कनिष्ठाभ्यांवौषट् अंयंरंलंवंशं
षंसंहंलंलं अः करतलपृष्ठाभ्यां अस्त्रायफट् योनिद्वादश
विद्यांचविन्यसेत्साधकोनमः मूर्ध्निएववक्त्रेतथाकंठेहृ
दये उदरेतथा नाभावाधारपद्मेव पदोर्वाहुश्वसर्वतः यो
निविद्यायोनिनिमायोनिरूपातथैवच योनिमध्यायोनि
सिद्धायोनिक्रमाचयोनिदा योनिहायोनिसाध्याच योनि
ज्ञानाचयोनिपा योनिपुण्यातथान्याससम्यक्तर्द्धंमस्यसिद्धये
स्गगुह्ययामूर्ध्नि ओंयोनिविद्यायैनमः वक्त्रे ओं योनिनिमायै
नमः कंठे ओंयोनिरूपायैनमः हृदये ओं योनिमध्यायैनमः
उदरे ओं योनिसिद्धायैनमः नाभौ ओं योनिक्रमायैनमः मू
लाधारे ओंयोनिदायैनमः दलपादे ओंयोनिहायैनमः वा
मपादे ओंयोनिसाध्यायैनमः दलवाहौ ओं योनिज्ञानायै
नमः वामवाहौ ओंयोनिरूपायैनमः सर्व्वांगे ओं योनिपुण्या
यैनमः इतिविन्यसेत् इतिद्वादशयोनिन्यासः दलहस्तांगु

ष्ठेन दक्षनासापुटं धृत्वा मूलं षोडशवारं जप्त्वा वायुं पूरये
त् ततो नासापुटौ धृत्वा चतःषष्टिवारजपेन कुम्भयित्वा
वामनासायां कनिष्ठानामिकाभ्यां धृत्वा द्वात्रिंशद्वारजपेन
दक्षिणेन रेचयेत् पुनर्दक्षिणेनापूर्य वामेन रेचयेत् कनि-
ष्ठानामिकाङ्गुष्ठैर्यन्नासापुटधारणं प्राणायामः स विज्ञेयः
पूरककुम्भकरेचकैः इत्थमेव वारत्रयं कुर्यादिति प्राणा
यामः शिरसि ॐ अक्षोभ्यऋषये नमः मुखे ॐ बृहत्याति
छन्दसे नमः हृदि श्रीमत्तारायै एकजटायै देवतायै नमः मूला
धारे हूं बीजाय नमः पादयोः फट् शक्तये नमः सर्वाङ्गे नि
जबीजकीलकाय नमः इति ऋष्यादिन्यासः पीठन्यासं त
तः कृत्वा पीठशक्तिं न्यसेत्ततः तत्त्वन्यासं विधायाथ बीजन्या
सं समाचरेत् करांगं च षडंगं च न्यस्त्वा वर्णान्न्यसेत्ततः संशो
ध्यैवं देहं तु पीठपूजां समाचरेत् गणेशं वटुकं चैव क्षेत्र
पालं च योगिनीं पीठपूजां ततः कृत्वा पीठशक्तिं प्रपूजयेत्
षोढां कृत्वा ततो मंत्री अर्घ्यं कृत्वा च तत् पुनः व्यापकं पंच
धा कृत्वा पूजयेत् परदेवतां हृदि हृत्संदर्शाम्बरमुद्रया हृ
त्पद्मस्य केशरेषु ॐ श्मशानाय नमः ॐ कल्पवृक्षाय न
मः ॐ मणिपीठाय नमः ॐ नानालंकारेभ्यो नमः ॐ मुनि
भ्यो नमः ॐ देवेभ्यो नमः ॐ बहुमांसास्थिमोदमानशिवा
भ्यो नमः चतुर्दिक्षु ॐ शवमुण्डचिताङ्गारास्थिभ्यो नमः
इति पीठन्यासः हृदि ॐ लक्ष्म्यै नमः ॐ सर्वसिद्ध्यै नमः ॐ
प्रीत्यै नमः ॐ तुष्ट्यै नमः ॐ पुष्ट्यै नमः इति पीठशक्तिन्यासः

ता॰
रा॰
२१

23

ॐ आत्मतत्त्वाय स्वाहा इति आधारादिहृत्पर्य्यन्तं ॐ विद्यात
त्त्वाय स्वाहा इति हृदादिमुखपर्य्यन्तं ॐ शिवतत्त्वाय स्वाहा मु
खादिब्रह्मरन्ध्रान्तं इति तत्त्वन्यासः मंत्रं पंचखण्डं कृत्वा ब्रह्म
रन्ध्राल्ललाटान्तं आद्यवीजं नमोऽन्तं न्यसेत् ललाटान्मुखा
न्तं द्वितीयवीजं नमः मुखात्कंठं तृतीयवीजं नमः कंठात्
हृदयान्तं चतुर्थवर्णं नमः हृदयान्मुखान्तं पंचमवर्णं नमः
इति वीजन्यासः हकारं रेफसंयुक्तं षड्दीर्घेण समन्वितं च
न्द्रखण्डयुतं कृत्वा विन्यसेत् साधकोत्तमः एकजटा तारि
णी च न्यस्या वज्रोदका तथा उग्रजटा ततो न्यस्या महाप्रति
सरा तथा पिंगोग्रैकजटा पश्चात् कराङ्गेषु षडङ्गतः तथा ह्रां
एकजटायै अंगुष्ठाभ्यां नमः ह्रीं तारिण्यै तर्ज्जनीभ्यां स्वाहा
ह्रूं वज्रोदके मध्यमाभ्यां वषट् ह्रैं उग्रजटे अनामिकाभ्यां
हुं ह्रौं महाप्रतिसरे कनिष्ठाभ्यां वौषट् ह्रः पिंगोग्रैकजटे
करतलपृष्ठाभ्यां अस्त्राय फट् इति करांगन्यासः ह्रां एक
जटायै हृदयाय नमः ह्रीं तारिण्यै शिरसे स्वाहा ह्रूं वज्रोद
के शिखायै वषट् ह्रैं उग्रजटे कवचाय हुं ह्रौं महाप्रतिस
रे नेत्रत्रयाय वौषट् ह्रः पिंगोग्रैकजटे करतलपृष्ठाभ्यां
अस्त्राय फट् इति षडङ्गन्यासः अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं नमो
एं ऐं ओं औं कं खं गं घं नमो दक्षवाहौ ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं
ढंण नमो वाम वामवाहौ णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं नमो दक्ष
पादे मं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं नमो वामपादे ततः श्रीम
देकजटायै त्र उहत्य संस्कुर्य्यात् ॐ आः सर्वे वज्रे वि ह्र

फट् नमः इति योनिमुद्रां प्रदर्श्य यंत्रं शोधयेत् ततः पूजा
मारभेत् पूर्वादितः ॐ ह्रीं गं गणपतये नमः दक्षिणे ॐ
ह्रीं वां वटुकाय नमः पश्चिमे ॐ ह्रीं क्षें क्षेत्रपालाय नमः उ
त्तरे ॐ ह्रीं यां योगिनीभ्यो नमः पीठन्यासवत् पीठपूजां कृ
त्वा पूर्वाद्यष्टदले पीठशक्तिं संपूज्य मध्ये लोः सदाशिव
महाप्रेतपद्मासनाय नमः ततः स्ववामे बिन्दुमध्यत्रिको
णवृत्तचतुरस्रमण्डलं कृत्वा तत्र श्रीमदेकजटादेव्या अ
र्घ्यस्थानाय नमः तत्र त्रिपदिकामावाह्य जलेनाभ्युक्ष्य फ
डिति पात्रं प्रक्षाल्य तत्र संस्थाप्य श्रीमदेकजटादेव्या ॐ अ
र्घ्यपात्राय नमः ततो मूलेनार्घ्यं रक्तचन्दन बिल्वपत्र दू
र्वाक्षतादीन् निक्षिप्य विलोममातृकावर्णैर्मूलेन च बिन्दु
स्रुतस्तथामयजलेन पूरयेमापूर्य तत्र गंगे चेमादिना कु
शमुद्रया अर्घ्यमावाह्य धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य यो
निमुद्रां प्रदर्श्य मत्स्यमुद्रया आच्छाद्य तत्र देवीं ध्यात्वा पुष्पा
ञ्जलिं दत्वा षडङ्गानि विन्यस्य मूलं तत्र दशधा जप्त्वा तज्जलैः
पुष्पादिनात्मानं पूजोपकरणं चाभ्युक्ष्य पंचाङ्गं कृत्वा प
वधाम्यपकं कृत्वा देवीं ध्यायेत् ध्यायेत् श्रीतारकादेवीक
रकच्छपमुद्रया विशेषतः फलार्थी वा ध्यायेद्योनिमु
द्रया प्रत्यालीढपदार्पितांघ्रिशववहृद्घोराट्टहासा परा
खड्गेन्दीवरकर्तृखर्परभुजा हूंकारबीजोद्भवा खर्वानी
लविशालपिंगलजटाजूटैकनागैर्युता जाड्यं न्यस्य कपा
लके त्रिजगतां हन्त्युग्रतारा स्वयं इति ध्यात्वा यंत्रे तत्पुष्प

ता· दत्वा ध्यानं रहस्यं विभाव्य आवाहयेत् यथा सर्वामभिनवज
रा· लधरनीलां लम्बोदरीं व्याघ्रचर्म्मावृतशोभितकटीं पीनोन्न
२४ तपयोधरां रक्तवर्त्तुलनेत्रत्रयोपेतिनीलजटाजूटां शीर्षेः
तोभ्य महादेवकृतनागफणातिशोभितां पार्श्वद्वये लम्बमा
ननीलोत्पलमालां पंचमुद्रास्वरूपशुभास्थिकोणाकारक
पालपंचतमां अतीनीलजटाजूटां विस्तीर्णचमरिकाकेशाढ्
यामहाविगलितविकरांशुभ्रवर्णतक्षकनागकृतकंकणां
रक्तवर्णनागकृतस्वल्पहारां चित्रितवर्णशेषनागकृतहारां
स्वर्णवर्णस्वल्पनागपादांगुलीयकां ईषद्रक्तनागकृतकटि
सूत्रां दूर्वादलश्यामलनागकृतवलयां चन्द्रसूर्यवह्निकृ
तनेत्रत्रयां कोटिकोटिबालरविच्छविकृतदक्षिणनेत्रां को
टिकोटिबालचन्द्रकृतवामनेत्रां ललल्लटदहनकृततृईने
त्रांललज्जिह्वां महाकालशवरूपहृदयस्थितसंकुचितदक्षि
णचरणां शवपादद्वयस्थितप्रसारितवामचरणां प्रत्येन्त्र
मालीढपदां सद्यश्छिन्नगलद्रुधिरामोमकेशग्रथितमुण्ड
मालावलीरसनां सर्वसलंकारशोभितां महामोहविमोहिनीं
महामोक्षविदायिकां विपरीतरताशक्तां रम्यावेशस्मेराननां
दक्षिणहस्ताधोधृतकर्त्रिकां तदूर्द्धे ललच्चन्द्रहासखड्गधरां
वामोर्द्धे सर्वशिष्याणां भयहरणाय आसवगलितनीलोत्प
लकिंचिद्विकसद्रक्तनागधरां तदधःकपालचमकसयः
कृतमुण्डशोभितभुजां अहंकारबीजोद्भवां सर्वब्रह्माण्डनायक
शीलपयत्री मोदुशाहां सर्वज्ञानविदायिनीं ध्यात्वावाहयेत् ॐ

देवेशि भक्तिसुलभे परिवारसमन्विते यावत्त्वां पूजयिष्या
मि तावत्त्वं सुस्थिरा भव इत्युक्त्वाञ्जलिना श्रीमदेकजटे
देवि इहागच्छागच्छ अधोमुखाञ्जलिना इह तिष्ठ तिष्ठ गर्भी
गुष्ठमुष्टिभ्यां इह सन्निधेयोरि सन्निधेहि तदधोमुखेन इह सन्नि
रुद्धस्व इहले भ्रामयित्वा अत्राधिष्ठानं कुरु मम पूजां गृहाण आ
कारं बिन्दुसंयुक्तं मायापाशविभूषितं वह्निजायावसानतः
प्रतिष्ठामन्त्रं ईरितः आं ह्रीं क्रों स्वाहा हंसः श्रीमदेकजटादेव
तायाः प्राणा इह प्राणाः एवं जीव इह स्थितः एवं सर्वेन्द्रियाणि
इह स्थितानि एवं वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रघ्राणप्राणा इहागमस्व
स्थिचिरं तिष्ठन्तु स्वाहा इत्यनामांगुष्ठसंयुक्ताग्रेण प्रतिष्ठापये
त् ततो मूलं दशधा जप्त्वा धेनुयोनिमत्स्यांकुशशंखखड्ग
मुगमालिनीमुद्राः प्रदर्श्य श्रीमदेकजटे देवि पद्मपुष्पं प्रती
च्छ हूं फट् स्वाहा इति पुष्पांजलीन् दत्वा पूजयेत् आसनं स्वा
गतं पाद्यमर्घ्यमाचमनीयकं मधुपर्काचमने स्नानं वसनाभ
रणानि च सुगन्धिकुसुमो धूपदीपनैवेद्यवन्दनं दशोपचारै
र्वा पंचोपचारैर्वा पूजयेत् शुरूपधियामहमिति मत्वा ओं व
ज्रपुष्पं प्रतीच्छ हूं फट् स्वाहा इत्यवार्घ्यं पूजयेत् एतत्पाद्यं न
मः पाद्यं नमः इति हृत्पुष्टि प्रसारितांगुष्ठतर्जनीभ्यां दद्यात्
तथा इदमर्घ्यं स्वाहा पाद्यं च पादयोर्दद्यात् मौलौ चार्घ्यं निवेदये
त् गन्धमालेन तथा पुष्पं पादयोश्च निवेदयेत् इदं स्नानीयं स्व
धा मुगमुद्रया गन्धोऽयं नमः अंजलिना पुष्पाणि वौषट् ततः
स्ववामे च एशेशानीय गन्धपुष्पाभ्यां ओं जपधनि मंत्रमातः स्वा

हा इति घंटां संपूज्य धूपं स्वधा इति निवेद्य मत्स्यमुद्रायां नीत्वा
वामहस्तेन घंटां वादयन् आनासामुखतो धूपसमीरणं घ्राप
येत् तथा दीपाय स्वाहा दृष्टिपर्य्यन्तं दीपं दत्वा निराजयेत् तथा
न्यत् सर्वं मालादिकं देयं स्ववामे त्रिकोणं विलिख्य तत्र नैवेद्यमा
नीय रं इति धेनुमुद्रयामृतीकृत्य योनिमुद्रां प्रदर्श्य तत्र मूलं द
शधा जप्त्वा फडिति अस्त्रेण संरक्ष्य गालिनीमुद्रां प्रदर्श्य वामह
स्तानामिकांगुष्ठाभ्यां धृत्वा अर्घोदकेन पुनस्तत्रैव नैवेद्यसोपकरणं श्री
मदेकजटादेव्यै नमः स्त्रीं हूं इत्यनेन ॐ अमृतोपस्तरणमसि
स्वाहेति जलं दत्वा वामहस्ते ग्रासमुद्रां बद्ध्वा दक्षहस्तेन प्राणा
दिमुद्राः प्रदर्शयेत् ततः प्राणार्घ्यं जलं ततस्तन्मूलं चुलुका
दिशेषं समापयेत् घंटावाद्यैः तथा यथाशक्त्युपचारैः संपूज्य
योनिमुद्रां प्रदर्श्य देवि आज्ञापय परिवारांस्ते पूजयामि इत्युक्त्वा
षडंगानि संपूज्य देव्या मौलौ ॐ अक्षोभ्य वज्रपुष्पं प्रतीच्छ हूं
फट् स्वाहा इत्यादिना सर्वत्राभ्यर्चयेत् देव्या दक्षहस्ते ऊर्ध्वखड्
गं तदधः कर्त्रिकां वामोर्ध्वे इन्दीवरं तदधः सद्यः कृत्तशिरःस
हितं वसकं संपूज्य वायव्यात् शिवकोणपर्य्यन्तं गुरुपंक्तिं
प्रपूजयेत् उड्डीकेशव्योमकेशनीलकंठवृहद्ध्वजाः तत्रानन्द
नाथांतान् पूजयित्वा फलं लभेत् नागावती भानुमती जया
विद्या महोदरी अम्बान्ताः पूजयेत्ताः इष्टमोक्षार्थसिद्धये वशि
ष्ठमीननाथश्च हरिनाथकुलेश्वरौ विरूपाक्षमहेश्वरस्तत्वणा
रिजाताः महाकालरुद्राणी उग्रा भीमा घोरा भ्रामरी कालक
त्री विश्वरूपा च ॐ उड्डीकेशानन्दनाथवज्रपुष्पं प्रतीच्छ हूं फ

ट् स्वाहा एवं व्योमकेशानन्दनाथ· नीलकंठानन्दनाथ ह
षध्वजानन्दनाथान् एवं तारावत्यम्ब· भानुमत्यम्ब· जपाव
त्यम्ब· विद्यावत्यम्ब· महोदर्य्यम्बाः तथा वशिष्ठानन्दनाथ·
मीननाथानन्दनाथ· हरिनाथानन्दनाथ· कुलेश्वरानन्द
नाथ· महेश्वरानन्दनाथ· सुखानन्दनाथ· पारिजातानन्दना
थान् तथा महाकालरुद्राण्यम्ब· उग्राम्ब· भीमाम्ब· घोराम्ब
भ्रामर्य्यम्ब· कालरात्र्यम्ब· विश्वरूपाम्बाः ततः पूर्वादिवामा
वर्त्तेनाष्टदले पूजयेत् ॐ विरोचनवज्रपुष्पं प्रतीच्छ हुं फट्
स्वाहा एवं शंखपाण्डरपद्मनाभग्रसितांगनाभकपाण्डरता
रकपद्मान्तकवज्रपुष्पं प्रतीच्छ हुं फट् स्वाहा इति पूर्वद्वारे
तथा उदीच्यां यमान्तकपश्चाद्विघ्नान्तकदक्षिणेनरान्तकपता
न् संपूज्य एवं पुष्पांजलीन् दत्वा पाद्यार्घ्यादिना देवीं संपूज्य
वामे त्रिकोणं षट्कोणं वृत्तं च चतुरस्रं विलिख्य तत्र विभरितसा
धारपात्रे समांसतण्डुलदधिहरिद्रादायमीनासवपिष्टाकल
वणार्द्रकान्यतमं गृहीत्वा दक्षहस्ते जलं नीत्वा ॐ ह्रीं श्रीं मेदक
ज्जटे देवि मद्योपनीतं बलिं गृह्ण गृह्ण गृह्णापय गृह्णापय मम
शान्तिं कुरु कुरु पर विद्यामाकृष्याकृष्य त्रुट त्रुट छिन्धि छिन्धि
भिन्धि भिन्धि सर्वं नगरं वशमानय ॐ ह्रीं स्वाहा इति त्रिः पठि
त्वा बलिं दद्यात् यदुक्तं कालिकाकल्पे बलिस्ततनुशोणितं
ततः सर्वं कालिकार्च्चायां न तारा विषये क्वचित् स्वगात्ररुधिरं
यत्तु तारकायै प्रदीयते तस्य कृष्णा सदा नाशान पूजाफलमाप्नु
यात् त्रिकोणं चाष्टकोणं च वृत्तं कोणं चतुष्टयं बलिदाने विदं

ना॰
ग॰
२९

ध्यानंशास्यतेतारकार्द्धेने ॐ ह्रीं एकजटेमुक्तादेवीति तद
नंतरं महायक्षाधिपतयेमयोपनीतकंपदं वलिंचोत्काग्र
हयुग्ममश्रावयेत्तदनंतरं गच्छापयपदद्वन्द्वं मम शांतिं समाच
रेत् कुरुद्वयंपरविद्यामाकृष्याकृष्यपवच त्रुटयुग्मंवदेत्
पश्चात् छिंधियुग्मंततःपरं भिंधियुग्मंसमुच्चार्यसर्वजग
द्वशमानय लज्जांतारं समुच्चार्यवलिंदद्यात पठेत्स्वयं ततः
पुनरर्घ्यंकृत्वा ॐ ह्रीं ऐं श्रीमदेकजटेदेवि मम सर्वविद्यासि
द्धय सिद्धयर्थं गृहाणार्घ्यं सर्ववावसातिविदे ह्रिस्वाहा इमंका
जय जय इस कानीराजपुरःसरं देव्यामौलौदद्याद्यथाशक्ति
जप्त्वासमर्प्यजलं देव्यावामहस्तेदद्यात् ततस्तवकवचादि
पाठः सर्वत्रकुलक्रियादिपूर्विका ततःप्रदक्षिणंकुर्यात् घं
टावाद्यपुरःसरंतु ईदक्षिणंकहस्तेनकृत्वावामस्वयंनरःयाम्याद्व
वायव्यांगच्छेत् स्थित्वाकिंचिद्वपुर्णाकरी पुनर्याम्यप्रगत्वातुप्र
णम्यपुरःस्थितः प्रणमेत्समवारंत्रिःप्रकुर्यात्प्रदक्षिणं
दण्डाकारं निपत्यायकः फलीभूमिमध्यतः अंगुलानांचत्र
याणांपकीकृत्यसमानसः त्रिकोणाकारमाधायकिंचिद्धामा
ग्रतोनमेत् उरसाशिरसापश्चात्पाणिभ्यांजानुतस्तथा ना
साचिवुकयोगेनप्रणम्यसिद्धिमाप्नुयात् अथजपक्रमःकुल
काप्रजपेच्छ्रीर्षेदशधामंत्रसिद्धये मुखेमेतंसमसधाचप्रणवे
णपुटंहृदि प्राणायामःपरःपूर्वंजपेत्साधकसत्तमः कुल्लु
कायथाल्वद्वितीयंवल्हाठंयलज्जावांकुशपवच श्रीं ह्रीं क्लीं इ
तिशिरसिदशधाजपेत् मुखेमेतं ॐ इतिसमसधाजपेत् हृदि

प्रणवपुटितमंत्रं सप्तधा जपेत् सर्वत्रादौ प्राणायामः त
तः सेतुं ततो महासेतुं ततो मंत्रशिखा ॐ ह्रौं यैं इति सप्त
धा जपेत् ततो मंत्रप्राणं कलरी इति सप्तधा ततः सहस्रं
अष्टोत्तरशतं विंशतिं वा जपेत् ततो जलपुष्पं करतले नीत्वा
ॐ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु
मे देवि त्वत्प्रसादात्त्वयि स्थिते इति जपं देव्या वामहस्ते सम
र्पयेत् ततः प्राणायामः इति जपक्रमः काम्यजपः पुरश्च
रणप्रकरणे वक्तव्यः नित्यजपे नियमेऽप्यस्या एव सहस्रं
जपेन्मंत्रं धर्मकामार्थसिद्धये अष्टोत्तरशतं यत्नतः पूजायाः
फलाप्तये विंशतिं च जपेन्मंत्रं पूजासिद्ध्यर्थमेव हि पूजनेत
र जपे तारासारे यावन्न क्रियते कर्म पुरश्चरणसत्तमं ताव
न्नैव प्रजप्तव्यं सहस्रादधिकं शिवं प्रजपेत् साधको यत्तु लो
भयुक्तोऽप्यनन्यधीः सहस्रादधिकं यत्तस्य सहस्रेषु समर्पये
त् एतेन पुरश्चरणहीनः सहस्रादूर्द्ध्वं न जपेत् यद्येकदायु
तं जपेत् तदा सहस्रं सहस्रं जप्त्वा समर्पयेत् सहस्रं प्रजपेन्मं
त्रं पुरश्चरणकर्मणि शतं तेन प्रजप्तव्यं यद्यधिकं न कदाचन
ततोऽर्घजलं नीत्वा ॐ इतः पूर्वं प्राणबुद्धिदेहधर्माधिकारतो
जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु मनसा वाचा कर्मणा हस्ताभ्यां
पद्भ्यामुदरेण शिश्नायत् स्मृतं यदुक्तं यत्कृतं तत्सर्वं ब्रह्मा
र्पणं भवतु मां मदीयं सकलं समस्तं श्रीमदेकजटादेवतायै
सर्वं समर्पितमस्तु ॥ ततः संहारमुद्रयात्मस्थेति वि
सृज्य पेशान्यां त्रिकोणे ॐ उच्छिष्टचाण्डालिन्यै नमः ततो

न यंत्रलेपनचन्दनेनटीकापादादिकं नैवेद्यं किंचित् स्त्री॰
क्रमात्तच्छक्तिभोदत्वा यथेच्छं विहरेदिति एकजटापूजा
पद्धतिः ॥ प्रत्यालीढपदां देवीं महामायां त्रिलोचनां सर्वा
लंकारभूषाढ्यां महानीलप्रभोपमाम् खड्गं पाशं दक्षिणे
च वामे त्सीचरमूर्द्धतः दर्यनेचसकं देव्या भावयेत् साधको
नमः इति ध्यात्वा तन्त्रकल्पोक्तयंत्रे पूजयेत् इति तारापूजा
अथ कामतारापूजनम् तन्त्रकल्पोक्तयंत्रे घोरहास्यां महा
देवीं नारिणीं तारुरूपिणीम् चसकेन्दीवरं चैव खड्गं चापि
णीम् चसकेन्दीवरं नेत्र्या व्याघ्रचर्मपरीधानां सर्वालंकार
भूषिताम् वर्त्तमाना गहारं च महाघोरास्वरूपिणीम् इति
ध्यात्वा पूर्ववत् सर्वम् इति कामतारा उग्रतारा प्रकर
णोक्तयंत्रे यत्र तत्र लक्ष्म्यादिपीठशक्तयः अत्र तत्र किंत
इच्छाज्ञानक्रियां चापि कामिनीं कामदायिनीम् रतिं रति
प्रियां चैव रतिं दां परिपूजयेत् शवोपरि महादेवीं शवेश
हास्यसंयुताम् विपरीतरता शाक्तो उग्रतारां परात्पराम्
कर्त्तृकां खड्गसंयुक्तां दक्षिणे तारिणीं पराम् वामभागे नी
लपद्मं चसकं तदधः स्त्रतम् मुण्डमालावलीं स्यात् रक्तधा
रा विभूषिताम् घोरहास्यां त्रिनेत्रां च सर्वदा ज्ञानदायिनीम्
एकवेणीं महावेणीं फणिराजविभूषिताम् स्वर्णमुकुटैः
शोभां राजते दन्तकुन्दकाम् इति ध्यात्वा पूर्ववत् इत्युग्रतारा
शम्भुपत्नीमहाकालप्रियाणां आसां प्राणायामः वेदकलाव
स्वमंत्रसंयुतम् स्यात् विशेषः नीलवाणीं सदा वन्दे नीलांज

नवयप्रभाम् स्थलंकारसमोपेतां व्याघ्रचर्म्मावृतां क
टौ नागेनावेष्टितां देवीं फणिहारविधारिणीम् फणि
मस्तकयोगेन दत्तपादप्रपंचितम् वामपादं शवेनाभो
रगुल्लासहृदावितम् तामसीं तरसीं विश्वमोहिनीं घो
रकामिनी शिववक्रस्यप्रमरांप्रमालीढपदांशुभाम् च
मरीकेशसंस्कारसदागलितकुंतलाम् नानामणियुतां
शीर्षे महापापविनाशिनीम् कपालंचापि खड्गंच नी
लपद्मांसरस्वतीम् भावयेत् सर्वसिद्ध्यर्थं नीलवाणीं क
पित्यदाम् एवंध्यात्वा सर्वं पूर्ववत् यंत्रस्याष्टदिक्षुपद्मख
ड्गदण्डपाशकपालशूलगदापद्मचक्रपत्रान् पूजयेत्
इतिविशेषः इतिपूजने नीलसारस्वतायाः महानीलसर
स्वत्याश्च ततोयथाशक्तिनित्यहोमः तथानिगमेप्रकथा श्रा
द्धतियस्तुतारकायैप्रदीयते कोटिजन्मकृतेपापंतत् क्षण
देवनश्यति ततोबलिदानम् छागंवामहिषंवापि शूकरं
वापनत्रिणाम् हरिणंमूषिकंवापिमार्जारंचापिवाण्डज
म् दत्वादेव्यैमहादेव्यैसभवेत् कुलनायकः बलिंशुरत
आनीययोनिमुद्रांप्रदर्शयेच दक्षिणेनखड्गंलब्ध्वा वामह
स्तेनियोजयेत् श्रीमदेकजटेदेवीबलिंगृह्णसरोतमे मे
त्राणंचापिमेसिद्धिंलतासिद्धिंच देहिमे ॐ ह्रीं ह्रां हूं फें फें
सर्वसिद्धिप्रदेमे चतुर्वर्गसिद्धिं देहि देहि बलिं गृह्ण गृह्ण
हूं स्वाहा इति निवेद्यखड्गं जलपुष्पादिनासंपूज्यप्रक
चातेनछेदयेत् इतिबलिदानं आसवंसम्बिदांचापि नि

ना॰
रा॰
२८

वेधानन्दमाचरेत् तदा पूजाप्रकर्त्तव्या आसन्नमथ्या निष्फला॰
भवेत् मन्विदां चतुर्धा विभज्य प्रथमेन तन्मुद्रया ॐ सवि
देवलसंभूते वलप्रवृत्ति सदानन्दे भैरवाणां वत्सस्वरूपे पवि
त्रा भव सर्वदा ॐ ब्राह्मै नमः स्वाहा इति भूमौ लिखेत् ॐ सि
द्धिमूलकरे देवि हीनबोधप्रबोधिनि राजप्रजावशंकरि
शत्रुकंठत्रिशूलिनि ऐं लक्ष्मियायै नमः ॐ नमस्यामि नमस्या
मि योगमार्गप्रदर्शिनि त्रैलोक्यविजये मातः समाधिफल
दा भव ह्रीं वशण्यै नमः ॐ अज्ञानेन्धनदीप्ताग्निज्वालाप्रिय
स्वरूपिणि आनन्दस्याहुतिप्रीतिं सम्यग्ज्ञाने प्रवर्त्तुमे क्लीं
शूद्रायै नमः स्वाहा ततस्तन्मध्ये त्रिकोणं विलिख्य ॐ अमृ
ते अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि प्रिये अमृतमाकर्षयाकर्ष
य स्वाहा ततस्तन्मुद्रया पूर्ववत्तर्पयेत् ततो भूमौ किंचिल्लि
लिप्य ऐं ऐं वद वद वाग्वादिनि मम जिह्वाग्रे स्थिरीभव सर्व
शत्रुक्षयं कुरु कुरु स्वाहा इत्यनेन जुहुयादिति धवाले
कमलाकृताञ्जलिपरा वीणाधरा सा सदा तारावाक्यम
नुस्मरन् प्रियतमे चीमावचःकारणम् ब्रह्मानन्दकृ
तौ साधनविधौ नागाररहस्ये शुभेऽयाचारादिवि॰
धौ तृतीयः पटलः सर्वार्थसिद्धिप्रदः॥
अथषोढा प्रणवे मातृकावर्णैः प्रदिने मातृकास्थ
ले तेनैव प्रदिने वर्णन्यसेत्तत्रैव पार्वति इतियाम
ले केवलां मातृकां कृत्वा ∴ ∴ ∴
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

मातृकां तारसंपुटां तारेण पुटितां तां तु लज्जां तु मातृकापु
टां लज्जया पुटितां मातॄन्यस्य साधकोत्तमः मातृकया
पुटां योषां योषया मातृकां तथा मातृकया पुटं कूर्चं कूर्च
न पुटितां न्यसेत्ताम् मातृकापुटितं वास्त्रं संन्यसेन्मातृकया त
था मातृकापुटितं मंत्रं मंत्रेण पुटितां तताम् श्रुणु ते विस
मे द्वयस्य वायुकुम्भकयोगतः महायोगी भवेत् सोऽपि दे
वी यथा पतिवत्नषा योगाहीनस्य मंत्रस्य दुर्बलत्वं प्रजायते न
सिद्धिदो भवेत् सोऽपि मोतदो न कदाचन अथ तारेऽत्र ॐ अंनमः
ॐ अं ॐ नमः स्त्रीं अं स्त्रीं अं नमः स्त्रीं अं स्त्रीं नमः अं ह्रीं अं नमः
ह्रीं अं ह्रीं नमः अं हूं अं नमः हूं अं हूं नमः अं फट् अं नमः फट्
अं फट् नमः अं मूले अं नमः मूले अं मूले नमः अं नमः अं ल
ज्जा अं नमः लज्जा अं लज्जा नमः अं वधू अं नमः अं कूर्चं अं न
मः कूर्चं अं कूर्चं नमः अं फट् अं नमः फट् अं फट् नमः अं मू
ले अं नमः मूले अं मूले नमः इति वायुधारणेन मूलामूले
न समस्तया व्यापकं कुर्यात् इति गुह्यषोढा ह्रीं ऐं हैं क्लीं हैं
फट् लज्जा वाग्भवबीजे च प्रासादे कामम एव च वर्मबीजे
न तेऽस्य ह्यन्यस्य सिद्धिमवाप्नुयात् इति महाषोढा ऐं ऐं ऐ
मावति स्वाहा इति मंत्रं जपेद् द्वशा वर्णन्यासक्रमेणैव मायया
पुटितावधूः वधा संपुटितान् वर्णान् विन्यसेत् साधको
त्तमः षड्धा न्यासं ततः कृत्वा महासिद्धिमवाप्नुयात् इति
पूर्ववत् पुटितं कृत्वा वर्णन्यासवत् पंचाशत्स्थाने षड्धा
न्यसेत् इति महाषोढाप्रसंगे क्रियते येन षोढावत् समस्त

ता॰
रा॰
२५

महामंत्रसिद्धिर्भवेत्तस्य स्वप्ने वाक्यं शृणोति हि इति ब्रह्मा
नन्दपरमहंसपरिव्राजकाबभूतविरचिते तारारहस्ये त्रिषो
ढाप्रकरणम् षोढान्तक्रमतस्समासपरमाज्ञादिभिर्योगि
देयः साधयेद्ध्यानततः कृत्वा योगपदिप्रकल्पयेत् आधारमू
लश्रीचाग्रे मरुदण्डप्रकीर्तितम् तदाश्रित्य वसेत् लोके को
टितीर्थवृयंततो वामे तद्देशे नाड़ीस्यात ईड़ा सर्वार्थसिद्धिदा
दक्षिणे पिंगला नाड़ी सर्वतीर्थमयी शुभा सुषुम्ना मेरुपुरतः
पुण्यनाड्यखिलप्रदा तन्मध्ये चित्रिणी वज्रा तन्मध्यमध्यतः
स्ततः ब्रह्मनाड़ी समाख्याता ब्रह्मानन्दप्रदायिनी रन्ध्रे वरमृ
णाले विराजते मध्यमध्यतः स्थिरवायुसमायोगात्तिष्ठत्येव
चराचरम् सतावत्कुण्डलीशक्तिर्नासावायुः प्रकीर्तितः
मायायोगसमायोगात् पश्चात्साष्टस्थिता निवे तिलकाकार
रजते यथाभाति विनष्टति चैतस्य रहिता नाड्यो वक्ष्यास्तिष्ठंति
देहतः तीर्थपुण्यं महापीठे तदाश्रित्य विनिष्ठति येत्रैव देव
तानत्र अमूलाचलता यथा मेरोर्मूले यथा पद्ममूलाधारं प्र
कीर्तितम् चतुरंगुलविस्तीर्णं उच्छितं चतुरंगुलम् चतुःप
र्णशोणपर्णं त्रिकोणं कर्णिकाततः तन्मध्ये विन्दुरूपा हि का
किनीशक्तिसंयुता स्वयम्भूलिंगमाख्यातं स्वर्णवर्णसुशोभ
नम् यवपंचकमानेन महालिंगं मनोहरम् विवेष्ट्यितावि
हरेत् शक्तिः कुण्डलिनीपरा विलोलभुजगाकारा ब्रह्मरूप
विधारिणी सार्द्धत्रिवलयाकारा महायोगमयी सदा षट्प
देवप्राप्यमानानैव लिंगस्पर्शात् क्वचित् सूर्यकोटिप्रतीका

शा चन्द्रकोटिसुशीतला तडित्वंवलरूपाभा परंब्रह्मस्व
रूपिणी विराटमूर्तिर्देवेशो विहरेत् पूर्वतोदले चित्
कलाशक्तिसंयुक्तः स्तूयते च कृताञ्जलिः महाकालोद
क्षिणे च कालिकाशक्तिसंयुता स्तूयते परया भक्त्या महा
ज्ञानस्वरूपिणी नारायणः पश्चिमे च महालक्ष्मीकुलेश्व
रः स्तूयते परया भक्त्या भावेन कुण्डलीपराम् उत्तरे च म
हादेवः पार्वत्या सह शङ्करः स्तूयते तारिणी देवी सर्पाका
णामहेश्वरीम् यदा कदाचित् तद्वांपकं वाक्यं शृणो
निहि तदा सृष्टिस्थितिं चापि संहारं कर्तुमेव हि तेशा
क्ताः स्वमहादेवसायुज्यमायुप्रकाशितम् यदा लिङ्गे भवे
ल्लिङ्गा तदा निर्द्वं व्रजेन्नरः सदा सा परमा शक्तिः स्थिरल
ग्नेतरे भवेत् तदा गुणपकरो लोको भविष्यति न संशयः
यदाभूदिति लिङ्गस्य सादं ददाति स्वं परम् जपाशाकोम
वेत्री वस्त्रशो हृद्वसिद्धिदा यदा पुङ्खे लिङ्गमूर्द्धिण दक्ष
ति ब्रह्मरूपिणी गुरुतल्पं ब्रह्मयोगं गच्छेद्धाल्याचका
मिनीम् षड्दलं लिङ्गमूले च पद्मे कमलानायकः को
पः कामरूपः कृपामयः करणीबाहुशाके च स्वस्वयोः
सामसमन्वितः स्तूयते सर्वदा भक्त्या महालिङ्गमहेश्वर
म् लाकिनीशक्तिसंयुक्तं भावयेच्च परात्परम् तत्प
ध्यानेन समारुह्य तत्र देवीं समानयेत् तद्धामे राजते जी
वक्तदधः पापप्रवच सुरापानहृदापुक्ते गुरुतल्पसकादि
हृदयम् वज्रदन्तसमोपेतं षड्दन्तविभूषितम् महाका

ना॰ ६॰ ३

स्वाद्रक्तपाण्डुरम् तन्मध्ये रक्तपाण्डुवलिंगं विश्वोद्भवा
त्मिकम् हाकिनीशक्तिसंयुक्तं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ब्र
ह्माविष्णुस्तथारुद्रोभगवान्स्कन्दः शचीपतिः राजन्ते दलमध्ये
न सर्वशक्तिसमन्वितम् स्तूयते परमेलिंगं सर्वकामार्थ
सिद्धिदम् मूलाधारात्कुण्डलिनी तत्रयत्नेन चालयेत्
तस्याः स्पर्शनमात्रेण दलतस्यान्तरं शुभम् पद्मोपरिव्रजे
त्तैवमहाशक्तिमहेश्वरि किंतत्रस्थिताः सर्वे सर्वा गच्छ
ति तत् कुंडलीएकत्रीभूयते सर्वेस्तवंति सिद्धिदायिनी नाभा
वष्टदलपद्मं नवीनजलदप्रभम् विश्वांतकस्तत्रलिंगं
शाकिनीशक्तिसंयुतम् इन्द्रो वह्निः पितृपतिर्नैर्ऋतो वरु
णो मरुत् कुवेरस्तत्र ईशानः स्वस्वशक्तिसमन्वितः तत्र
पद्मस्य मध्ये तु ब्रह्मनाडीसमाश्रिताम् कृताततस्यपाश
णिवान्तरस्य निभावयेत् ते ते देवास्ततो गत्वा स्तवंति भ
क्तिसंयुताः हृदयेव ततो ध्यायेत्पद्मं षोडशभिर्दलैः म
हाशुक्लं महापद्मं राजकुम्भाकृतं तदलम् इन्द्रश्चन्द्रो गु
रुः शुक्रो वामदेवः शिवापतिः ईश्वरः शंकरः हृस्वा वा
मदेवः कुलेश्वरः कमलानायकः कोपः कामरूपः कृ
पामयः कर्णिषोडशके च स्वस्वयोषासमन्वितः स्तूय
ते सर्वदा भक्त्या महालिंगं महेश्वरम् लाकिनीशक्तिसंयु
क्तं भावयेद्वपरात्परम् ततःपश्चान्ने समारुह्य तत्र देवी
समानयेत् तदामे राजते जीवस्तदधः पापपवव सुरा
पानहृदायुक्तं गुरुतल्पकटिद्वयम् वज्रदन्तसमोपेतं

मत्तुदंतविभूषितम् महाकायंमहादेवरहितंहृदयेसदा
नेत्रविस्मरणेहंतविघ्नंसर्वदोषयुतंपरम् नवाकारंमोतहीने
कुलाचारविहीनकम् कामदंकामरूपेणरतिदोषप्रदंत
था ततःपरंभावयेद्वदशापत्रंसशोभनम् नीलवर्णमहा
पद्मंसर्वसिद्धिप्रदायकम् महालिंगकामनामराजतेका
मिनीयुतम् कामदेवस्यशामस्यकामाचारस्यकामुकः का
मिनीनायकःकामोब्रह्मानन्दःकुलेश्वरः त्रिलोकेशःसदान
न्दःकौलोलोदशदलेस्थितः स्वस्वशक्तिसमोपेताःसर्वेतिकु
ण्डलीपराम् ललाटेनेत्रपत्रंवब्रह्मलिंगसमन्वितम् सश
क्तिविस्वरुद्रस्यलोनितारासमन्वितः तेविभिन्नगतादेवी
कुण्डलीशक्तिरूतमा अथोसुर्वेसहस्रारंमेरुदण्डेत्रनाड़ी
तः त्रिलोकस्यालतोदेवाःसंतितत्रैवशक्तिभिः नाड़ीवय
समीपेतसरोजेद्वादशंदलम् त्रिकोणकर्णिकानत्रब्रह्म
विस्रशिवात्मिनादंतावीकवतीशाष्माशक्तिवज्रसमन्विता
तत्रापिश्रीगुरुःसाक्षात्सर्वभूतहितेरतः कर्पूरधवलोदे
वोब्रह्मरूपिणमव्ययम् परमेशिवमाख्यातं कौवेरास्यवि
भावयेत् मूलादिदेवताःसर्वेलवंतिसर्वकारणम् कुण्ड
लिनीमहाशक्तिंललाटकमलावद्व याजयेतशिवरूपेन
वामभागेसमानयन् वामेरतिंचसंस्थाप्यगुरोरेवसन्निधे
समुत्थायगुरुस्तोचसाकारांमेवरूपिणीम् तत्रापिगुरुणा
देविवीतशान्कामहेस्वरी अवामसंस्थीयतेतेनमहामोहविना
शिनी वामपादांगुष्ठतोऽस्याः वद्यतेऽमृतमुत्तमम् ततू

ता॰ रा॰ ३१ पीत्वासवेडः खोभ्यां जीवो जीवति नित्यशः भावनाभ्यास
योगेन यदि नाडीं प्रवेशयेत् महासिद्धिं स लभते ऽध्यमरोजा
यते ध्रुवम् इति ताराया योगे योगसारः यत्रास्ते कमलाकान्तो
जलिपरावीणाधरासारदातारा राध्यमनुस्मरन्‌ श्रियतमंवो
मावचःकारणं ब्रह्मानन्दकृतो स्वसाधनविधौ तारारहस्ये
शुभे योगाचारविधौ चतुर्थपटलः सर्वार्थसिद्धिप्रदः इति
तारारहस्यतंत्रे समाप्तमगात् ॥ सं॰ १९४४ [illegible]

31